

Årsmelding 2023

Aarborten tjielte / Hattfjelldal kommune

Jaepiebievnese / Årsmelding 2023

Kommuneplan for Hattfjelldal Kommune

Vedtatt av Hattfjelldal kommunestyre den.....

Hattfjelldal
kommune

Årsmelding

2023

Innhold

1	KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR	5
2	BEFOLKNINGSSAMMENSETNING OG BEHOV	8
2.1	INNBYGGERNE I HATTFJELLDAL	8
2.2	FRAMSKRIVNING AV FOLKETALL FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER.....	8
2.3	LEVEKÅRSDATA	9
3	ANSATTE	10
3.1	NØKKELTALL MED KOMMENTARER PR. 31.12.2023.....	10
3.2	ORGANISASJONSKART	10
3.3	HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHET (HMS)	10
3.4	SYKEFRAVÆRSSTATISTIKK	11
3.5	KOMPETANSE OG REKRUTTERING	11
3.6	ETIKK, LIKESTILLING OG PERSONVERN	12
3.7	INTERNKONTROLL	14
3.8	BEREDSKAP	14
3.9	VARSLING.....	14
3.10	SENIORPOLITISKE TILTAK OG PENSJONSALDER	14
3.11	PÅSKJØNNELSE FOR LANG OG TRO TJENESTE	14
4	INTERKOMMUNALT SAMARBEID	15
5	POLITISKE STYRINGSORGANER – FOLKEVALGTE	19
6	SENTRALADMINISTRASJONEN	24
6.1	ORGANISERING AV TJENESTER OG OPPGAVER.....	24
6.2	ORGANISASJONSKART AVDELINGEN	24
6.3	VURDERING AV REGNSKAPSTALL	24
6.4	RESULTATVURDERING AV TJENESTER OG OPPGAVER.....	25
6.5	FREMTIDIGE UTFORDRINGER	25
7	HELSE OG OMSORG	28
7.1	ORGANISERING, TJENESTER OG OPPGAVER	28
7.2	ORGANISASJONSKART AVDELINGEN	28
7.3	VURDERING AV REGNSKAPSTALL	29
7.4	RESULTATVURDERING AV TJENESTER OG OPPGAVER.....	29
7.5	FREMTIDIGE UTFORDRINGER	37
8	OPPVEKST OG KULTUR	40
8.1	ORGANISERING, TJENESTER OG OPPGAVER	40
8.2	ORGANISASJONSKART AVDELINGEN	41
8.3	VURDERING AV REGNSKAPSTALL	42
8.4	RESULTATVURDERING AV TJENESTER OG OPPGAVE.....	44
8.5	FREMTIDIGE UTFORDRINGER	44
9	NÆRING OG TEKNISK	46
9.1	ORGANISERING AV TJENESTER OG OPPGAVER.....	46
9.2	ORGANISASJONSKART: NÆRING OG TEKNISK 01.01.2023	46
9.3	VURDERING AV REGNSKAPSTALL	47
9.4	RESULTATVURDERING AV TJENESTER OG OPPGAVER.....	47
9.5	FREMTIDIGE UTFORDRINGER	56
10	HOVEDOVERSIKTER OG NØKKELTALL	58
10.1	ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT	58
10.2	BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING – A.....	59
10.3	BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING – B.....	60
10.4	BALANSE	61
10.5	NETTO DRIFTSRESULTAT 2014 – 2023	62
10.6	LÅNEGJELD I FHT. DRIFTSINNTEKTER 2014 – 2023	63
10.7	FOND 2014 – 2023, FORDELT PÅ TYPER FOND.....	63

Årsmelding 2023

10.8	LIKVIDITETSUTVIKLING 2014 – 2023.....	64
10.9	FINANSIELLE MÅLTALL.....	64
10.10	ENDRET ØKONOMISK SITUASJON, RETTSAKER MV.	66
10.11	UTVALGTE NØKKELTALL KOSTRA.....	66
10.12	KRAFTRELATERTE INNTEKTER.....	66
10.13	ØKONOMISK RESULTATVURDERING.....	66
10.14	KOMMENTARER AVVIK MELLOM BUDSJETT OG REGNSKAP	67
10.15	ÅRSAVSLUTNINGSDISPOSISJONER.....	70
10.16	LANGSIKTIG ØKONOMISK UTVIKLING	70

1 KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR

Resultat av drift

Kommunen fikk i 2023 et negativt netto driftsresultat på -13,3 mill.kr. I 2022 var netto driftsresultat på -9,3 mill.kr. Hattfjelldal kommune hadde et merforbruk før strykninger i 2023 på 8,7 mill. kr. Til sammenligning hadde kommunen et merforbruk før strykninger på 0,8 mill. kr i 2022. Hovedårsaken til det negative resultatet, var store vansker med å få ansatt leger og sykepleiere. Det måtte løses med bruk av vikarbyråer. Bruk av vikarbyråer er veldig dyrt, men for å kunne utføre lovpålagte oppgaver har vi måttet ty til bruk av disse. Uvanlig sterk prisvekst dette året bidro også i ganske sterk grad.

Til sammen har rammeområdene et overforbruk på 11,9 mill. kr.

Kraftinntekter

De kraftrelaterte inntektene var høyere i 2023 enn i 2022. De ligger i kronebeløp omtrent på et gjennomsnitt av kraftinntektene vi har hatt de siste 10 år. Reelt er det en svak nedgang over år. Netto inntekter på salg av konsesjonskraft i 2023 var på 8,7 mill.kr. I 2022 var inntektene på salg av konsesjonskraft på 4,4 mill. kr. Man kan dessverre ikke forvente at inntektsnivået fra salg av konsesjonskraft vil holde seg på 2023-nivå.

Kraftprisen i vårt prisområde (NO4), står i sterk kontrast til prisene i Sør-Norge. Lave priser i nord er til gunst for forbrukerne og industri, men til ugunst for de som selger.

Omstilling- og utviklingsarbeid

De ansatte i kommunen har arbeidet hardt for å minimere tap og utgifter. Omstilling har vært- og er viktig i den tiden som ligger bak oss, men er minst like viktig med tanke på årene som kommer. Endringer må til, og kommunedirektøren ser en relativt stor vilje til omstilling blant de ansatte. Endringer og omstilling i måten vi organiserer oss på må

gjennomføres for å unngå nedskjæringer og kutt i stillinger. Kommunen ønsker at nivået på våre tjenester skal vær like høyt i årene som kommer også. Derfor må vi både endre- og utvikle oss for å møte- og tilpasse oss en situasjon med flere eldre og færre yngre innbyggere i Hattfjelldal.

Kommunedirektøren vil fortsatt peke på at forventningene til hva kommunen skal levere av kvantitet og kvalitet på tjenestene, ikke står i forhold til hva som ressursmessig er mulig å levere. Kommunedirektøren har tidligere pekt på at kravene fra statlige myndigheter stadig skjerpes, og at Hattfjelldal kommune vil ha utfordringer med å oppfylle forventningene.

Den største utfordringen kommunen står overfor er mangel på søkere til ledige stillinger. Situasjon er lik i alle nabokommunene. Det jobbes målbevisst med flere tiltak for å rekruttere kompetent arbeidskraft til kommunen. Det jobbes også bevisst med å beholde og utvikle personale som allerede er i organisasjonen.

Internkontroll

Kommuneloven pålegger kommunen å ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Arbeidet med å imøtekomme dette startet opp i 2020. Vi har fulgt et nettverksamarbeid i regi av KS Nordland med ni andre kommuner. Hovedtyngden av arbeidet med dokumentasjon, utarbeiding av prosedyrer m.m. og ikke minst opplæring er gjort i 2022. Internkontrollsystemet er innført og tatt i bruk i hele organisasjonen. Systemet er under kontinuerlig utvikling

Sykefravær

Hattfjelldal kommune hadde i 2023 et samlet sykefravær på 8,70% mot 7,52% i 2022.

Arbeidet med å redusere kommunens sykefravær pågår fortsatt gjennom eget prosjekt for å øke sykenærværet. Her arbeides det med tiltak, både på tvers av avdelinger/enheter og internt i enhetene.

Kommunen er som IA-bedrift (inkluderende arbeidsliv) opptatt av at alle ansatte skal ha vilkår og betingelser som sikrer lavest mulig sykefravær. Sykdom er og skal være akseptert som årsak til redusert arbeidsevne, men det skal av hensyn til arbeidstakeren selv, spesielt rettes fokus på den restarbeidsevnen som finnes.

Utfordringer fremover

Hattfjelldal kommune står overfor de samme utfordringene som de andre kommunene rundt oss når det kommer til demografisk utvikling. Det blir flere eldre og færre unge i kommunen. Dette vil føre til store utfordringer innen helsesektoren i årene som kommer.

Vi må demme opp for de demografiske utfordringene. Vi blir nødt til å endre måten vi jobber på, investere i både ny barnehage og omsorgsboliger. Dette skal føre til at vi får en bedre utnyttelse av våre ressurser når det kommer til våre mannskaper, organisering og måten vi jobber på. Endringer ble iverksatt i 2023 og vil være pågående i årene som kommer. Endringer er helt nødvendige.

Det er det faktiske folketallet som er grunnlaget for budsjett- og økonomiplanen. Måten vi gjennomfører- og prioriterer kommunens økonomi fremover er et direkte resultat av dette.

Kommunen har store utfordringer når det gjelder rekruttering av personell med riktig kompetanse. Dette gjelder både innen Helse og Omsorg og Oppvekst og Kultur.

Det jobbes langsiktig med rekruttering, og det søkes samarbeid med nabokommuner om felles innsats. Interessen for samarbeid har økt i takt med utfordringene. Det er likevel i stor grad opp til kommunen selv å

finne tiltak som kan gjøre Hattfjelldal kommune til den foretrukne kommunen å jobbe i, når man søker etter personell.

Situasjonen innen Helse og Omsorg var svært utfordrende i 2023. Mangel på kvalifisert personell og mangel på kvalifiserte vikarer gjorde sitt til at kommunen også i 2023 har måttet ty til innleie av personell via eksterne selskaper. Iherdig innsats medførte at vi i 2023 fikk bedret legedekningen i kommunen. Pr. dags dato er alle legehjemler dekket.

Gjennom 2023 har det innen Helse og Omsorg blitt ansatt flere nye medarbeidere i fast stilling. Flere vil gjennomføre sitt utdanningsløp gjennom fagbrev på jobb. Det er også foretatt ansettelser av sykepleier og vernepleier i 2023.

Behovet for innleie vil være mindre i 2024 enn i 2023. Vi må likevel ta høyde for at det kan bli noe innleie også i 2024.

Innen Oppvekst og Kultur var det i 2023 store utfordringer med å få rekruttert utdannede lærere. Dette førte til at vi hadde for lite lærerressurser til å kunne opprettholde oppvekstsentrene i Susendal og Varntresk. Barnehagen i Susendal er i drift. Barnehagen i Varntresk vil bli åpnet igjen dersom det er barn tilsvarende tre barnehageplasser eller fler ved hovedopptak på høsten, og det er kvalifisert personale tilgjengelig.

Vi skal drive en god skole for barna i kommunen. For å få til dette var vi nødt til å endre skolestrukturen og måten vi jobber på. I og med at det ikke var søkere til stillingene vi utlyste, kunne ikke skolestrukturen opprettholdes. Da ville fagmiljøet for lærerne smuldret opp. Det er også viktig at vi faktisk tar hensyn til barna som går på skolen, og de som skal begynne på skolen. Ser man på alderssammensetningen i oppvekstsentrene Susendal og Varntresk vil man se at det er et stort spenn mellom alderstrinnene på

Årsmelding 2023

skolen. Vi må ta hensyn til læremiljøet og det psykososiale for elevene, i tillegg til fagmiljøet for våre lærere. Vi må ta vare på våre ansatte og bruke våre ressurser på en økonomisk bærekraftig måte. Endringer var helt nødvendig.

Hattfjelldal kommune har fortsatt stort fokus på utvikling og positiv endring. Det pågår en rekke utviklingsprosjekter og det utredes flere forprosjekter. Kommunen deltar bl.a. i veiledningsprosjekt innen barnevern, Fosterhjem Helgeland og Digitale Helgeland. Vi forsøker å endre veterinærtjenesten til det bedre sammen med Grane kommune og KS Nordland. Det jobbes med internkontrollen, kompetansehevingsprogram, program for langsiktig rekruttering og bemanning.

Etter kommunedirektøren oppfatning er det flere utfordringer som er vesentlige for Hattfjelldal kommune. Vi må sørge for å ha økonomiske muskler til å bidra til næringsetableringer og tilflytting. Dette vil øke skatteinntektene til kommunen. Kommunen må også sørge for å være konkurransedyktige slik at vi kan beholde og rekruttere kompetent arbeidskraft. Arbeidet med å skaffe tilgang til utleieboliger må fortsette. Som nevnt er det tatt effektfulle grep for å rekruttere kritisk personell innen Helse og Omsorg. Det må videreføres. Dette gjelder også pedagoger.

Vi må jobbe enda mer smart og målbevisst for å bli attraktiv som kommune og arbeidsgiver.

Kommunen står overfor store utfordringer fremover for å opprettholde en stabil drift. Det handler både om å forhindre ytterligere fraflytting, men også i forhold til å skulle betjene en stadig økende gruppe eldre over 80 år. De neste ti årene vil aldersgruppen 80-90 år øke fra ca. 80 personer til ca. 140 personer i 2030. Vi får noe mer i rammetilskudd fra staten for en person på 80 år mot for en person på 40 år. Dette vil imidlertid ikke gi noen effekt av betydning i forhold til budsjettet. Situasjonen krever at kommunestyret tar tøffe beslutninger i omfordeling av midler mellom rammene.

Driftsnivået i kommunen er for høyt. Kommunens sikkerhetsmargin har blitt mindre Dette grunnet problemer med rekruttering, høy prisvekst og økte renter. For å ha kontroll på drifta må vi evne å omstille oss og endre denne.

Nedgang i folketallet innvirker direkte på kommunens inntekter. Det krever omstilling og tilpasning av driften for å kunne levere gode tjenester i alle sektorer.

Hattfjelldal den 20.03.2024

Asbjørn Engum
Kommunedirektør

2 Befolknings sammensetning og behov

2.1 Innbyggerne i Hattfjelldal

I løpet av 2023 gikk folketallet opp med 6 personer i Hattfjelldal kommune.

Utviklingen i folketallet (pr. januar 2006-202).

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Folkemengde	1 503	1 482	1 463	1 438	1 444	1 463	1 456	1 471	1 500	1 533	1 465	1 414	1 411	1 359	1 297	1 267	1 273	1 278	1 284
Fødselsoverskudd	1	-11	-9	0	2	-11	-6	1	4	2	-4	-6	-11	-15	-7	0	-6	-13	
Nettointflytting	-22	-8	-16	6	18	4	21	28	29	-70	-47	1	-41	-47	-22	6	11	19	
Folketilvekst	-21	-19	-25	6	20	-7	15	29	33	-68	-51	-5	-52	-62	-30	6	5	6	

Tabellen viser folketilveksten hvert av årene. Hovedårsaken til nedgangen i folketallet de første årene ligger i nettoutflytting. Når i tillegg antall fødte ikke er stort nok til å veie opp for de som dør, blir totaliteten negativ. I perioden 2009 – 2014 var det derimot en trend med positiv utvikling. Årsaken var trolig etableringen av asylmottak i kommunen, hvor flere

asylanter etter hvert ble registrert med norsk statsborgerskap med bosted Hattfjelldal. Fra 2015 til 2020 har det igjen vært en stor negativ utvikling i folketallet.

Den negative utviklingen som har vært i flere år ser ut til å ha gått over til en svak positiv trend i 2021 til 2023.

2.2 Framskrivning av folketall fordelt på aldersgrupper

SSB sine prognoser viser den forventede befolkningsutviklingen fram til 2040. Prognosen viser at folketallet etter hovedalternativet ("middels nasjonal vekst"), skulle ligge på ca. 1180 innbyggere i 2040. Denne statistikken

publiseres i juni hvert annet år. Statistikken baserer seg på historiske folketall. Framskrivningen av folketallet vil alltid være heftet med stor usikkerhet. Jo lenger tidshorisont, jo mer usikkert.

Framskrivning folkemengde i Hattfjelldal 2024 – 2040 fordelt på aldersgrupper

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
0 år	9	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
1-5 år	53	55	58	58	51	49	48	48	48	49	49	49	50	50	50	50	50
6-12 år	75	73	73	74	79	82	81	83	83	84	82	75	74	73	71	71	72
13-15 år	48	42	37	35	36	36	38	34	34	30	33	39	42	42	37	36	36
16-19 år	60	62	61	59	59	52	49	50	48	49	48	47	44	44	49	50	53
20-44 år	293	302	306	312	310	310	312	313	311	305	301	297	297	295	293	292	291
45-66 år	390	380	374	363	359	353	343	337	333	326	323	320	315	316	314	306	302
67-79 år	231	229	220	209	208	206	202	202	203	208	214	216	219	213	214	216	218
80-89 år	93	96	104	117	113	121	129	127	125	126	120	121	117	113	111	109	105
90 år +	17	16	16	16	21	21	20	22	25	27	29	29	30	37	39	43	41
SUM	1 269	1 263	1 257	1 251	1 244	1 238	1 231	1 225	1 219	1 213	1 208	1 202	1 197	1 192	1 187	1 182	1 177

Årsmelding 2023

Som man ser av tabellen, vil antall yngre under 19 år synke i årene fremover. Antall eldre over 80 år vil øke kraftig fra 2026 til 2030. Fra 2030 vil antall eldre over 80 år

være stabilt i ca 15 år før vi får en liten økning igjen. Flere eldre med pleiebehov vil i utgangspunktet kreve økte økonomiske ressurser.

2.3 Levekårsdata

Befolkningsdata pr. 31.12.2023	Hattfjelldal			Grane	Beiarn	Gj.snitt Kommune- gruppe 15	Gj.snitt Nordland
	2021	2022	2023	2023	2023	2023	2023
Folkemengden i alt	1 273	1 278	1 284	1 447	1 062	45 360	243 081
Levekårsdata							
Levendefødte per 1000 innbyggere (promille)	11,8	7,8	7,8	8,3	5,6	7,3	9,0
Døde per 1000 innbyggere (promille)	11,8	12,5	17,9	12,4	16,0	13,2	10,0
Netto Innflytting	5	11	19	-1	46	592	2 213
Diverse							
Andel skilte og separerte 16 – 66 år (prosent)	8,9	9,2	8,3	12,2	9,5	10,0	9,2
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	59,0	57,3	55,0	58,9	52,3	64,1	60,0
Andel uføretrygda 18-66 år (prosent)	14,2	13,8	13,6	16,7	16,1	14,5	13,5
Reisetid til kommunesenteret (minutter)	9	10	10	22	11		
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	7,6	9,1	10,2	14,4	10,5	15,6	13,1
Pendler ut av bostedskommunen (antall)	112	116	124	226	91		

3 Ansatte

3.1 Nøkkeltall med kommentarer pr. 31.12.2023

Antall besatte årsverk: 158,96

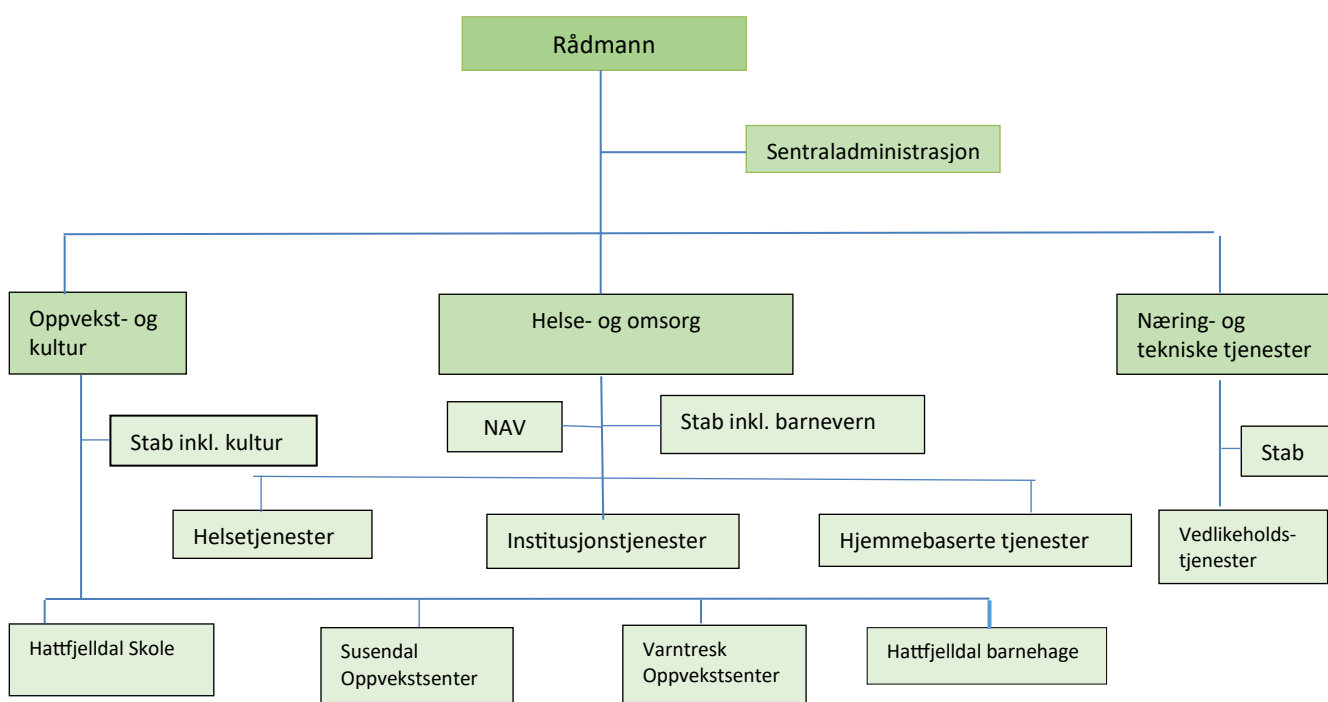
Antall medarbeidere er 194 inkl. lærling, og frivillige brannmannskaper, vikarer og prosjektmedarbeidere

- Herav kvinner: 146
- Herav menn: 48

Gjennomsnittsalder: ca. 46,8 år

I løpet av 2023 har 17 faste medarbeidere sluttet i Hattfjelldal kommune.

3.2 Organisasjonskart

Den administrative lederstrukturen er todelt. Avdelingene Oppvekst- og kultur, Helse- og omsorg og Næring- og tekniske tjenester ledes av hver sin kommunalsjef. Enhetene under kommunalsjefene ledes av

enhetsledere, styrer eller rektorer. Fra 01.01.2024 legges NAV igjen direkte under kommunedirektøren, mens enhet for barneverntjenester flyttes til avdeling for Oppvekst- og kultur

3.3 Helse-, miljø- og sikkerhet (HMS)

Det jobbes systematisk og kontinuerlig med HMS i Hattfjelldal kommune i tråd med reglene i arbeidsmiljøloven § 3-1. Vi har prosedyrer som blant annet sikrer at det fysiske- og psykiske arbeidsmiljøet kartlegges gjennom:

- Årlige medarbeidersamtaler
- Medarbeiderundersøkelse hvert 2. år
- Årlige vernerunder med tilhørende handlingsplaner
- Kvalitets- og HMS-system inkl. avvikshåndtering

- Forebygging og oppfølging av sykefravær
- Overvåkning av sykefraværet ved hjelp av statistikker

Pr. 31.12.2023 hadde virksomheten 7 operative verneområder – hver med sitt

verneombud, i tillegg til et hovedverneombud. Arbeidsmiljøutvalget består av seks representanter – tre fra arbeidsgiversiden og tre fra arbeidstakersiden. Bedriftshelsetjenesten har møte og talerett i utvalget. I 2023 har arbeidsgiversiden hatt ledervervet.

3.4 Sykefraværstatistikk

Hattfjelldal kommune hadde i 2023 et samlet sykefravær på 8,70% mot 7,52% i 2022. Sykefraværet i arbeidsgiverperioden endte i 2023 på 1,59%, noe som anses som helt innenfor i en virksomhet på vår størrelse. Et sykefravær utover arbeidsgiverperioden på 7,11% er i utgangspunktet for høyt. Samtidig skal en være klar over at det her også finnes sykefravær som arbeidsgiver ikke kan bidra med

tilrettelegging/tiltak for å få folk tilbake i jobb.

Forskning viser at dialog mellom medarbeider og nærmeste leder er avgjørende for å hindre frafall fra arbeidslivet. Hattfjelldal kommune har derfor utviklet skjema som skal benyttes i forebygging og oppfølging av sykefravær. Behandlende lege, BHT, NAV m.fl. er gode støttespillere i arbeidet.

Sykefravær pr. avdeling

Avdeling	2023	2022	2021
Sentraladministrasjon	5,82%	2,44%	4,26%
Oppvekst og kultur	8,95%	7,38%	9,44%
Helse og omsorgsavdelingen	9,33%	7,99%	8,27%
Næring og tekniske tjenester	7,49%	8,89%	10,44%
Hattfjelldal kommune	8,70%	7,52%	8,69%

3.5 Kompetanse og rekruttering

Hattfjelldal kommunes største utfordring i årene som kommer er å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft til kommunen. I motsetning til tidligere år, hvor vi har utfordringer med å rekruttere til bestemte yrker, opplever vi nå rekrutteringsutfordringer ved enhver utlysning. Dette er en utfordring vi deler med store deler av landet for øvrig, men den er aller størst i Nord-Norge.

For at Hattfjelldal kommune skal kunne levere nødvendige tjenester til våre innbyggere er vi avhengig av å ha samtlige stillinger besatt med riktig kompetanse.

Stor ledergruppe har psykososialt arbeidsmiljø som tittel på sitt lederutviklingsprogram i 2023-2024. Bakgrunnen for at vi har valgt å fokusere på arbeid med psykososialt arbeidsmiljø er ut ifra en oppfatning at dette er avgjørende for å beholde kvalifisert arbeidskraft, å redusere sykefravær og økt sykenærvær, utviklingen av våre tjenester til beste for brukerne, og det å bygge fellesskapskultur og tillit.

I etterkant av at Kompetanse- og rekrutteringsplan for Hattfjelldal kommune ble revidert i 2021, har en jobbet kontinuerlig med hvordan vi skal rekruttere,

beholde og utvikle våre medarbeidere. Det jobbes både internt og eksternt sammen med andre kommuner/organisasjoner. Kommunen deltar blant annet i et prosjekt med åtte andre Helgelandskommuner på rekruttering av helsefagarbeidere fra land utenfor EU/EØS-området.

Flere av våre medarbeidere holder på å utdanne seg til helsefagarbeidere gjennom ordningen praksiskandidat og/eller fagbrev på jobb. I 2023 gav dette oss tre nye helsefagarbeidere, og flere venter nå kun på å få avlagt den praktiske fagprøven. Hattfjelldal kommune søker årlig Statsforvalteren i Nordland om kompetansemidler for å øke kompetansen innenfor helse- og omsorg.

Udirs «Kompetanse for kvalitet» er en ordning hvor kommunen for dekket store deler av kostnadene for lærere som tar relevant etter- og videreutdanning. Vi har søkt å få våre medarbeidere inn under denne ordningen siden den ble etablert i 2015. Udir har også opplegg for etter- og

videreutdanning i barnehage og for ledere i barnehage- og grunnskole, men her følger det ikke økonomisk støtte.

Også Bufdir har en ordning med tilskudd til etter- og videreutdanning for medarbeidere i barneverntjenesten. Hattfjelldal kommune benytter seg av denne ordningen.

I noen stillinger kan vi gjennom systematisk arbeid legge forholdene til rette for kompetanseheving, mens i andre stillinger må vi rekruttere medarbeidere inn utenifra. Kompetanseheving foregår gjennom intern opplæring på arbeidsplassen, interne- og eksterne kurs og formell utdanning på videregående og høyskole/universitetsnivå.

Sametinget bevilger midler til opplæring i sørsamisk språk. I tillegg har Hattfjelldal kommune tilgang til den digitale opplærings-plattformen KS Læring, hvor vi fritt kan benytte det aller meste av opplæringsmateriellet, som ligger på plattformen.

3.6 Etikk, likestilling og personvern

Av § 14-7 bokstav d) i kommuneloven følger det at skal redegjøres for tiltak som er og planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i virksomheten. Hattfjelldal kommune har egne etiske retningslinjer for medarbeidere og politikere.

Vi har rutiner som sikrer at det ved endringer i bemanningen og eller ansvarsområder blir tatt nye vedtak om delegering av myndighet fra kommunedirektør til administrativt nivå i tråd med kommunestyrets beslutninger og kommunelovens bestemmelser.

Alle virksomheter over en viss størrelse er pålagt å ha personvernombud. Hattfjelldal kommune har valgt å kjøpe denne tjenesten av Digitale Helgeland. Personvernombudets hovedoppgave er å informere om de forpliktelsene vi har etter personvernlovgivningen. For å sikre at

personvernopplysningene behandles i samsvar med loven og EUs forordning GDPR har vi systematisert våre behandlinger i et dataverktøy.

Av kommuneloven §§14-7 bokstav e-f) fremgår det at kommunen i sin årsberetning skal redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling og hva som gjøres for å oppfylle aktivitetsplikten i likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Ved utgangen av 2023 var det til sammen 85 personer som jobbet deltid ekskl. frivillige brannmannskaper, hvorav 75 kvinner og 10 menn. I antallet på 85 inngår også medarbeidere som har søkt om og fått innvilget redusert stilling i medhold av arbeidsmiljøloven § 10-2 (4) for et gitt

Årsmelding 2023

tidsrom, i tillegg til personer som er tilstått delvis uførepensjon.

I Hattfjelldal kommune er det noen få medarbeidere som jobber ufrivillig deltid, jf. tall fra medarbeiderundersøkelsen i 2022. Arbeidsgiver søker kontinuerlig å legge til rette for at personer som ønsker utvidet stilling inntil hel stilling gis tilbud om dette ved ledighet i stillinger etter intern utlysning. Det følger dog av hovedtariffavtalens bestemmelser at retten til utvidet stilling kun gjelder for stillinger den enkelte er kvalifisert for. De aller fleste som arbeider deltid er ansatt i avdeling for Helse- og omsorg.

Når partene beslutter hvem som skal innkalles til intervju i forbindelse med tilsetning i ulike stillinger, er det den enkelte søkers kvalifikasjoner som er avgjørende, ikke alder, etnisk opprinnelse eller

funksjonsevne. Alle kvalifiserte søkere som oppgir at de har en funksjonshemming blir innkalt til intervju.

Av likestillings- og diskrimineringsloven § 26a fremgår det at det legges frem en oversikt som viser gjennomsnittlig lønn pr. stillingskategori, samt hvor mange menn (M) og kvinner (K) som inngår i hver kategori. Vi kategoriserer stillingene i samsvar med hovedtariffavtalens ulike utdanningskrav for stillinger i kapittel 4, stillinger i kapittel 5 og stillinger i kapittel 3. Medarbeidere som har to stillinger som enten tilhører ulik stillingskategori eller har ulik årslønn telles, som to personer i denne oversikten. I oversikten inngår kun årslønn, det vil si at eventuelle funksjonstillegg og tillegg for ubekvem arbeidstid. Oppgitt gjennomsnittlig årslønn i tabellen er heller ikke justert for stillingsstørrelse

Stillingskategori	Gj. årslønn	M	Gj. årslønn M	K	Gj. årslønn K
Stillinger uten særskilt krav til utdanning	427 392	8	427 637	32	427 331
Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	509 365	30	532 165	48	495 115
Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	508 400	0	-	1	508 400
Lærer og stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	592 142	5	639 022	34	585 249
Adjunkt og stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	606 922	2	622 550	11	604 445
Adjunkt med tilleggsutdanning og stillinger med krav om 5-årig U/H-utdanning	654 733	2	671031	10	651 473
Lektor og stillinger med krav om mastergrad	-	0	-	0	
Stillinger i kapittel 5	809 794	5	745 500	6	863 373
Stillinger i kapittel 3	809 529	4	873 370	11	786 314

Pr. 31.12.2023 hadde Hattfjelldal kommune to medarbeidere som var ute i foreldrepermisjon.

Hattfjelldal kommunes arbeidsgiver- og lønnspolitikk er kjønnsnøytral. Hovedtariffavtalens bestemmelser er utgangspunktet for all lønnsfastsettelse. Den som representerer arbeidstakerorganisasjonene i tilsettingssakene (arbeidstaker-

organisasjonene peker selv ut sin representant i de ulike tilsettingene) er informert om lønnsfastsettelsen som skjer ved tilsetning. Eventuelle spørsmål fra arbeidstakerorganisasjonene vedrørende likestilling og diskriminering blir avklart direkte med den enkelte organisasjon eller tatt opp i kommunedirektørens møte med de hovedtillitsvalgte.

Kommunedirektørens ledergruppe bestod pr. 31.12.2023 av fire kvinner og tre menn inkl. kommunedirektøren selv. Videre var åtte av våre mellomlederstillinger med

direkte personalansvar besatt pr. 31.12.2023, hvorav sju er kvinner og en er mann.

3.7 Internkontroll

Hattfjelldal kommunes internkontroll system Compilo er både et kvalitets- og et HMS-system. Medarbeiderne kan i Compilo melde inn- og få svar på

forbedringsforslag og avvik, finne overordnede planer, rutinebeskrivelser, ulike skjema etc.

3.8 Beredskap

Hattfjelldal kommune deltar hvert år i Statsforvalteren i Nordland sin øvelse Nordland. I 2023 øvde vi sammen med kommunene Grane, Hemnes og Vefsn. Sammen med de nevnte kommunene deltar vi også i et felles beredskapsprosjekt, hvor Studiesenteret RKK Vefsn stiller med

prosjektleder. Beredskapsprosjektet mottar prosjektskjønnsmidler fra Statsforvalteren i Nordland. Her ser vi nærmere på både ROS-analyser og overordnede beredskapsplaner, i tillegg til opplæring av beredskapskoordinatorer, kriseledelse med flere.

3.9 Varsling

Arbeidsgiver har ikke mottatt varsel i medhold av arbeidsmiljøloven kapittel 2A i 2023.

3.10 Seniorpolitiske tiltak og pensjonsalder

Hattfjelldal kommune har vedtatt en livsfaseorientert arbeidsgiverpolitikk som omfatter alle arbeidstakeres behov for tilrettelegging uavhengig av alder. Som et ledd i å beholde kvalifisert arbeidskraft arbeider vi for å få medarbeiderne til å stå lengre i arbeid.

I hht. kommunens pensjonsordning har alle medarbeidere foreløpig rett til å gå av med alderspensjon ved fylte 67 år, og noen

yrkesgrupper har særaldersbestemmelser som gir dem rett til å gå av tidligere. Alle som har minimum tre års sammenhengende tjenestetid i pensjonsordningen kan gå av med avtalefestet pensjon ved fylte 62 år. I 2020 ble det innført en ny offentlig tjenstepensjonsordning, men foreløpig gjenstår det fortsatt noen forhold som må avklares i forhold til personer med tariffestet særaldersgrense.

3.11 Påskjønnelse for lang og tro tjeneste

En medarbeider mottok gullklokke etter å ha arbeidet i 25 år i Hattfjelldal kommunes tjeneste, og to medarbeidere mottok Norges

Vel sin medalje etter å ha arbeidet i 30 år i kommunen i 2023.

4 Interkommunalt samarbeid

Indre Helgeland regionråd

Kommunene Hattfjelldal, Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana og Træna samarbeider i regionrådet. Regionrådet har som oppgave å fremme regionens felles interesser på alle områder hvor det er naturlig at kommunen uttaler seg samlet og står samlet. Sekretæren har kontor plass sammen med Rana utviklingsselskap.

Revisjon Midt-Norge SA

Hattfjelldal, kommune har avtale med Revisjon Midt-Norge SA Revisjonen gjennomfører forvaltningsrevisjon, regnskapsrevisjon og selskapskontroll.

Kontrollutvalgssekretariat

Kommunene Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana og Vefsn samarbeider om sekretariatet til kontrollutvalgene. Dette omfatter saksforberedelse av enkeltsaker til kontrollutvalgene.

Datasamarbeid

Hattfjelldal kommune samarbeider med Grane, Hemnes, Nesna, Lurøy, Træna og Rødøy drift av programvare for pleie- sosial og barnevern. Servere er lokalisert i Korgen, og Hemnes kommune ivaretar daglig drift.

Hattfjelldal samarbeider med Grane kommune om IKT-drift i form av en felles IKT-avdeling. Kommunene samarbeider også om programvare for økonomi og e-post. IKT-avdelingen drifter også Sørsamisk kunnskapspark og Sijti Jærge.

Hattfjelldal og Hemnes kommuner, og Villmarksnett har inngått en avtale om en felles IKT-vaktordning.

Villmarksnett

Hattfjelldal kommune og Hemnes kommune eier Villmarksnett. Et selskap som leverer fibernett (og radio noen få steder) til innbyggere i Hattfjelldal, Hemnes

og Grane. Villmarksnett drifter infrastrukturen, som så eksterne innholdsleverandører får bruke til sine kunder, mot et vederlag. Selskapet er også involvert i bygging av ny infrastruktur, selv om disse prosjektene eies av kommunene selv.

Digitale Helgeland

Er et kommunalt oppgavefellesskap mellom kommunene Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Sømna, Vefsn, Vega og Vevelstad. Selskapets visjon er: "Sammen for utvikling og bedre tjenester". De gjennomfører og utforsker innovative og brukerorienterte løsninger ved å dele data, fremme gjenbruk og utnytter felles komponenter og nasjonale fellesløsninger. På lang sikt skal selskapets resultere i mer bærekraftige løsninger, som er skreddersydd for å møte de demografiske utfordringene kommunene står overfor.

Helse- og omsorg

- Nettverk Omsorg (via RKK og kommunene Hattfjelldal, Vefsn og Grane). Her er flere grupper for ansatte i PRO.
- CosDoc team, Hattfjelldal, Grane, Hemnes, Lurøy, Nesna. Vefsn deltar innimellom.
- Samarbeidsmøte mellom Helgelandsykehuset Mosjøen og kommunene Hattfjelldal og Grane
- Kommuneoverlegeforum er et interkommunalt samarbeid mellom alle kommuneoverlegene (inkl. kommunelege 1) på Helgeland.
- Hattfjelldal har legevaktsamarbeid med Grane. Det er også smågruppevirksomhet mellom legene i Hattfjelldal og Grane. Nå arbeides det med kompetanseheving og akuttmedisin.

- Helsesøster og jordmor har nettverkssamarbeid med Grane og Vefsn.
- Helsefelleskap Helgeland ble stiftet i 2023, og er bestående av kommuner på Helgeland og Helgelandssykehuset HF. Helsefelleskapets formål er å skape sammenhengende helse- og omsorgstjenester for pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten. Videre skal helsefelleskapet bidra til å utvikle fremtidige bærekraftige helse- og omsorgstjenester på Helgeland. Gjennom helsefelleskapet har en også etablert et helseledernetverk for helseledere på Helgeland.
- Prosjekt Helgelandlegen er et prosjekt hvor alle kommunene på Helgeland deltar, i tillegg til ALIS Nord og Nasjonalt senter for distriktmedisin. De jobber med rektuttering av fastleder til regionen.

Sosial/barnevern

- Kommunal samarbeidsavtale med Konfliktrådet på Helgeland ang. ungdomsoppfølging og ungdomsstraff for ungdom mellom 15-18 år som har begått alvorlig og/eller gjentatt kriminalitet. Barnevernstjenesten representerer Hattfjelldal kommune i interkommunal koordineringsgruppe for alle oppfølgingsteam i Vefsn, Grane og Hattfjelldal.
- Helgeland krisesenter er interkommunalt krisesenter for Alstahaug, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord og Vefsn kommuner. Krisesenteret er lokalisert i Mosjøen med Vefsn som vertskommune.
- Fosterhjem Helgeland er et kommunalt oppgavefelleskap for kommunene Grane, Hattfjelldal, Lurøy, Nesna, Rana og Vefsn. Selskapet er lokalisert i Rana, og deres oppgave er å rekruttere foster- og beredskapshjem i hele regionen gjennom en tett og god prosess med

kartlegging og samtaler. De tilbyr også kurs til potensielle foster- og beredskapshjem.

- Indre Helgeland Barnevernvakt: Akuttberedskap barnevern utenfor ordinær kontortid ble lovpålagt fra 01.01.2019 og Indre Helgeland Barnevernvakt har vært operativ siden den tid. Vefsn er vertskommune for Grane, Hemnes og Hattfjelldal i dette samarbeidet.

Karriere Nordland

Eies av Nordland fylkeskommune og oppgaven er å gi informasjon og veiledning om yrke og utdanning, samt foreta realkompetansekartlegging av voksne i forbindelse med søknad om videregående opplæring. Hattfjelldal er sammen med kommunene Sømna, Vevelstad, Vega, Bindal, Brønnøy, Leirfjord, Dønna, Herøy, Træna, Rødøy, Alstahaug, Vefsn, Grane, Hemnes, Nesna, Lurøy og Rana en del av Karriere Helgeland. Karriere Helgeland har en lokal rådgiver i Hattfjelldal som er plassert i sentraladministrasjonen.

Polarsirkelen Friluftsråd

Kommunen har inngått samarbeid med Polarsirkelen friluftsråd. Rådet skal være medhjelpere i f.m. spillemiddelsøknader, planlegging (folkehelseplan) mv.

Studiesenteret RKK Vefsn

Er eid av kommunene Grane, Hattfjelldal, Hemnes og Vefsn. De bistår kommunene med å planlegge og gjennomføre kompetansetiltak for kommunale medarbeidere og til å heve kompetansenivået til bedriftene i nærområdet.

GIS-samarbeid

(Geografisk InformasjonsSystem)

Vefsn, Grane, Hattfjelldal. Felles kartportal linkes til hjemmesidene.

Helgeland IUA

Kommunen er tilsluttet innsatsstyrke som skal gjøre innsats ved olje-, gass- og kjemikalieulykker på land og til havs.

110-sentralen

Brannvaksamarbeid hvor Hattfjelldal er tilknyttet 110-sentralen i Bodø kommune.

Helgeland Reiseliv

Reiselivssamarbeid med 8 andre kommuner på Helgeland.

Helgeland Museum

Helgeland Museum er en overordnet organisasjon som drifter museum i 16 kommuner på Helgeland, herunder også Hattfjelldal.

MidtSkandia – samarbeid

Formålet er å utvikle MidtSkandiaregionen som en funksjonell, konkurransekraftig og integrert grenseregion. Rana Utviklingsselskap er norsk sekretær for organisasjonen.

Sagavägenföreningen

Sagavegen er en veiforbindelse mellom Norge og Sverige (mellom Ørnkjöldsvik og Helgelandskysten) hvor til sammen 9 kommuner er medlemmer gjennom Sagavegföreningen.

HEVA (Helgeland Vann og Avløp)

Nettverkssamarbeid for dem som arbeider med vann og avløp.

Rovvilt

Hattfjelldal og Grane kommune samarbeider om organiseringen av tiltak mot rovviltskader, herunder bjørnejakt.

NKF bygg

Nettverksamarbeid Salten – Helgeland innenfor bygg og eiendom.

Veterinærvakt

Hattfjelldal og Grane kommune har felles veterinærvakt.

Brannvesen

Hattfjelldal kommune kjøper tjenesten som Brannsjefen skulle utført i kommunen, fra Hemnes kommune.

Kartsamarbeid

FKB-avtale (FellesKartdataBase). Ortofoto og laserskanning av areal i regi av Kartverket. Samarbeid mellom Brønnøy, Herøy, Alstahaug, Vefsn, Hattfjelldal, Dønna, Hemnes, Rana, Lurøy, Telenor, Fylkesmannens landbruksavdeling, Statens vegvesen, Helgelandskraft og Rødøy-Lurøy Kraftverk.

Vefsna regionalpark

Parken skal styrke og ivareta Vefsnaregionens kultur- og naturbaserte næringsliv. Et samarbeid mellom kommunene Vefsn, Grane og Hattfjelldal. Regnskapet til Vefsna regionalpark inngår i Hattfjelldal kommunes regnskap.

Regionalplan Vefsna

Oppfølgingsarbeid ift. verneplanen. Samarbeid Nordland fylkeskommune, Vefsn, Grane og Hattfjelldal.

Forum for reiseliv knyttet til Børgfjell nasjonalpark

Samarbeid mellom Børgfjell-kommunene; Røyrvik, Namsskogan, Grane og Hattfjelldal, samt Børgfjell nasjonalparkstyre, fylkesmannen i Nord-Trøndelag og næringsaktørene i disse kommunene.

POLITISKE STYRINGSORGANER— FOLKEVALGTE

5 Politiske styringsorganer – folkevalgte

Oversikt over driftsutgifter- og inntekter, avvik fra budsjettall

Politiske styringsorganer består i tillegg til nemnder og råd, samt et ansvarsområde for politisk ledelse (ordfører) av samtlige tilskudd.

Økonomisk resultat

Regnskap		Regnskap	Budsjett(end)	Budsjett	Avvik	%-
2022		2023	2023	2023		forbruk
7 271 741	Utgifter	8 732 392	7 468 786	7 233 686	1 263 606	117
-1 865 040	Inntekter	-2 268 897	-1 563 500	-1 563 500	-705 397	145
5 406 701	SUM	6 463 495	5 905 286	5 670 186	558 209	109

Kommunen er gjennom medlemskap i organisasjoner tilknyttet spesielle interessesammenslutninger og prosjekter.

Kommunen har blant annet betalt følgende kontingenter og tilskudd i 2023 over budsjettrammen for politisk virksomhet:

Mottaker	2020	2021	2022	2023
Art: 11953 Kontingenter				
Medlemskap KS	165 438	163 917	168 409	176 313
Medlemsskap KS – OU-midler	114 021	113 618	118 846	127 470
Medlemsskap LVK	155 231	171 122	177 216	174 320
Medl.skap USS (eks.mva)	45 000	45 000	45 000	48 000
Norges nasjonalpark kommuner	42 700	25 000	25 000	25 000
Art: 14700 Til Andre (Private)				
Andre trossamfunn	28 379	0	0	
Indre Helgeland regionråd	116 242	118 727	135 657	155 436
Hattfjelldal Arbeiderparti	3 637	3 753	3 753	3 810
Hattfjelldal Senterparti	4 195	4 328	4 328	4 293
Sosialistisk Venstreparti	395	408	408	0
Hattfjelldal Venstreparti	163	0	0	0
Vefsn Laks	12 900	12 500	13 000	20 100
Diverse				
Kontrollutvalgssekretariat	52 127	56 961	58 270	104 252
Revisjon	446 498	470 001	475 002	493 997
Tilskudd PPT	597 047	613 699	732 988	857 236
VTA-plasser i regi av HaG Vekst	252 918	261 018	267 804	282 006
Den norske kirke, pengetilskudd	1 090 000	1 090 000	1 290 000	1 390 000
Den norske kirke, tjenesteyting	356 822	366 527	347 034	532 273

Det gjøres oppmerksom på at kommunen også betaler kontingenter over andre budsjettrammer (Blå Veggen, Sagavegforeningen, Midt Skandia o.a.).

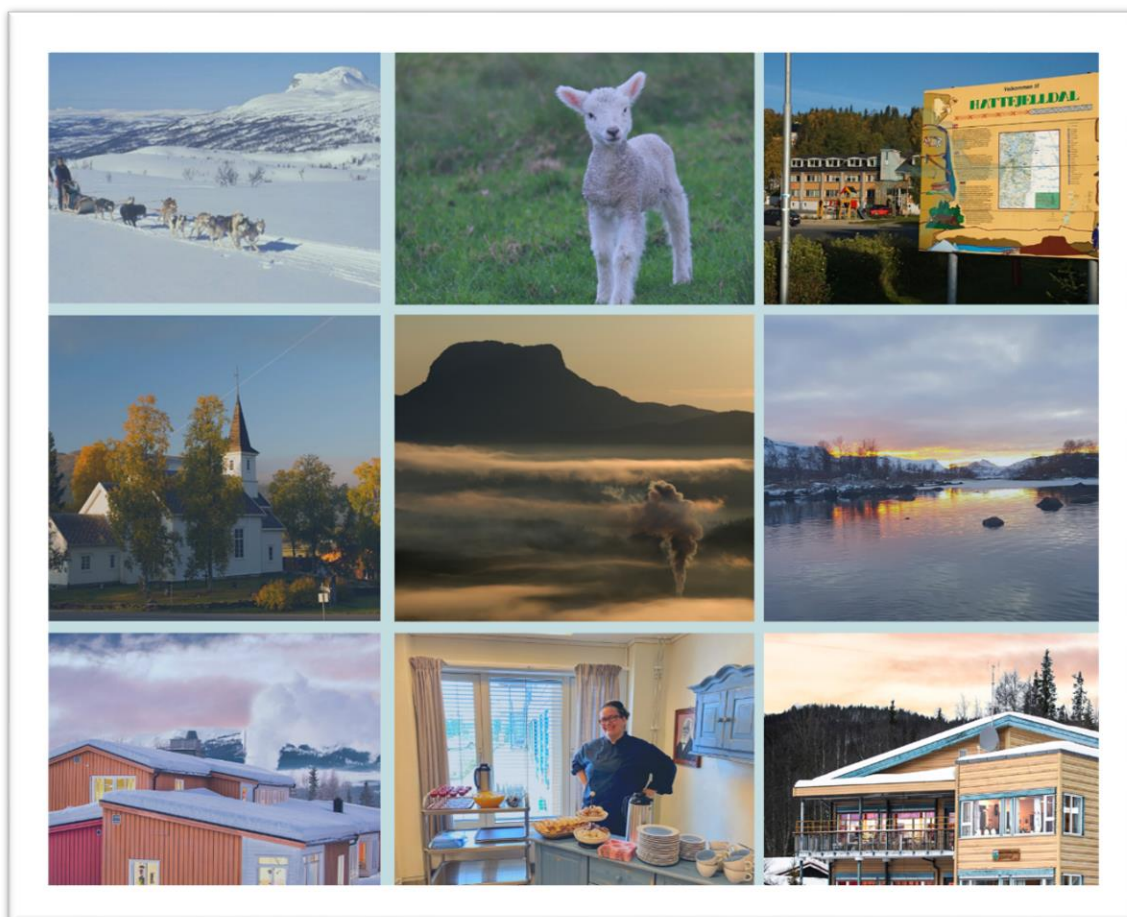
Næringsrelaterte kontingenter føres på NT-avdelingen. Tilskudd til andre trossamfunn utbetales fra Staten fra og med 2021.

Aktiviteter og vedtak

Utvalg	2020		2021		2022		2023	
	Møte	Saker	Møte	Saker	Møte	Saker	Møte	Saker
Kommunestyre	11	98	7	66	6	74	10	91
Formannskapet	10	70	12	61	10	53	8	42
Partsammensatt utvalg	5	9	4	3	2	3	-	-
Råd for eldre og funksjonshemmede	3	7	4	5	4	4	2	-
Plan- og ressursutvalget	12	66	9	46	8	48	7	32
Arbeidsmiljøutvalget	4	14	4	8	3	16	1	4
Delegerte vedtak	-	375	-	311		324		342

Tabellen viser hvor mange møter hvert utvalg har hatt og hvor mange politiske saker som er behandlet.

Det ble avholdt budsjettkonferanse 26.10.2023 og folkevalgtopplæring for det nye kommunestyret 2.-3. november.

Kommunestyret har blant annet behandlet følgende saker i 2023

Saksnr.	Sakstittel
002/23	Finans- og gjeldsrapport - sluttrapport 2022
004/23	Tilstandsrapportering barnevern
006/23	Videreføring av fritak for eiendomsskatt for lag og foreninger
013/23	Forslag til nye retningslinjer for kommunalt tilskudd
014/23	Bosetting av flyktninger
019/23	Hattfjelldalsprisen 2023
025/23	Høring-Lokal forvaltning av de anadrome vassdrag i Vefsna-regionen
026/23	Midlertidig stenging av Susendal oppvekstsenter
029/23	Selskapsavtale for Konsek Trøndelag
034/23	Endring av virkemiddelordninger for landbruket 2023
036/23	Kjøp av boligtomt i Hattfjelldal
037/23	Ny behandling av reguleringsplan Hattfjelldal sør
042/23	Valg av Ordfører og Varaordfører 2023 - 2027
048/23	Bygdevekstavtale - Ny søknad om deltagelse
052/23	Forslag til nye retningslinjer for kommunalt boligtilskudd
053/23	Revidering av tiltaksstrategier for spesielle miljøtiltak i landbruket, tilskudd til miljøtiltak i skog og tilskudd til tiltak i beiteområde 2024-2027
073/23	Valg av representanter til Indre Helgeland interkommunale politiske råd - Polarsirkelrådet 2023-2027
075/23	Omorganisering av Vefsna Regionalpark. Vurdering av om Hattfjelldal kommune skal melde seg ut av samarbeidet med virkning fra 01. januar 2025.
077/23	Budsjett 2024 - Økonomiplan 2024 - 2027
080/23	Samarbeidsavtale for interkommunalt samarbeid om beredskap mot akutt forurensing på Helgeland
081/23	Ny Barnehage i Hattfjelldal
082/23	Plan for Friluftslivets Ferdelsårer
089/23	Søknad om næringsstøtte, Arbor AS

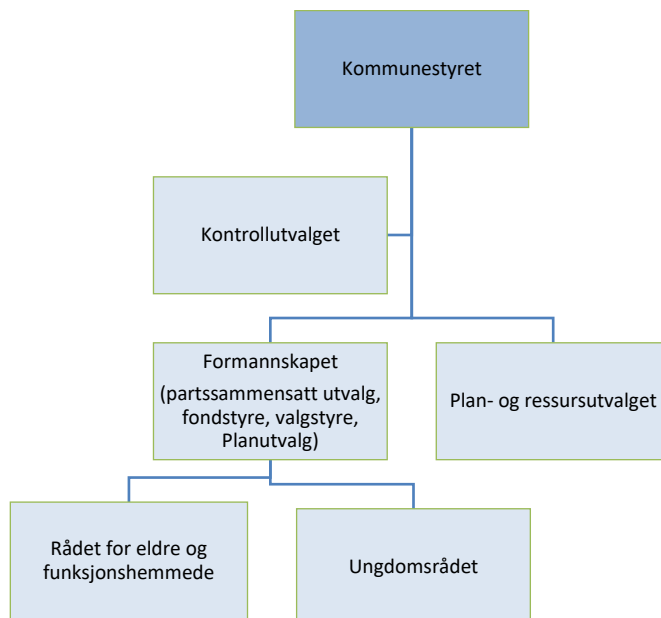
Totalt behandlet kommunestyret 91 saker i 2023.

Vennskapskommune

Det har siden korona epidemien vært liten kontakt med vennskapskommunen Vrnjacka Banja. Kommunen er fortsatt medlem av Vennsksambandet Norge-

Vest Balkan, som ivaretar en viktig rolle mellom medlemskommunene på Helgeland (og resten av Norge) og vennskapskommunene i Serbia.

Den politiske organiseringen i 2023:

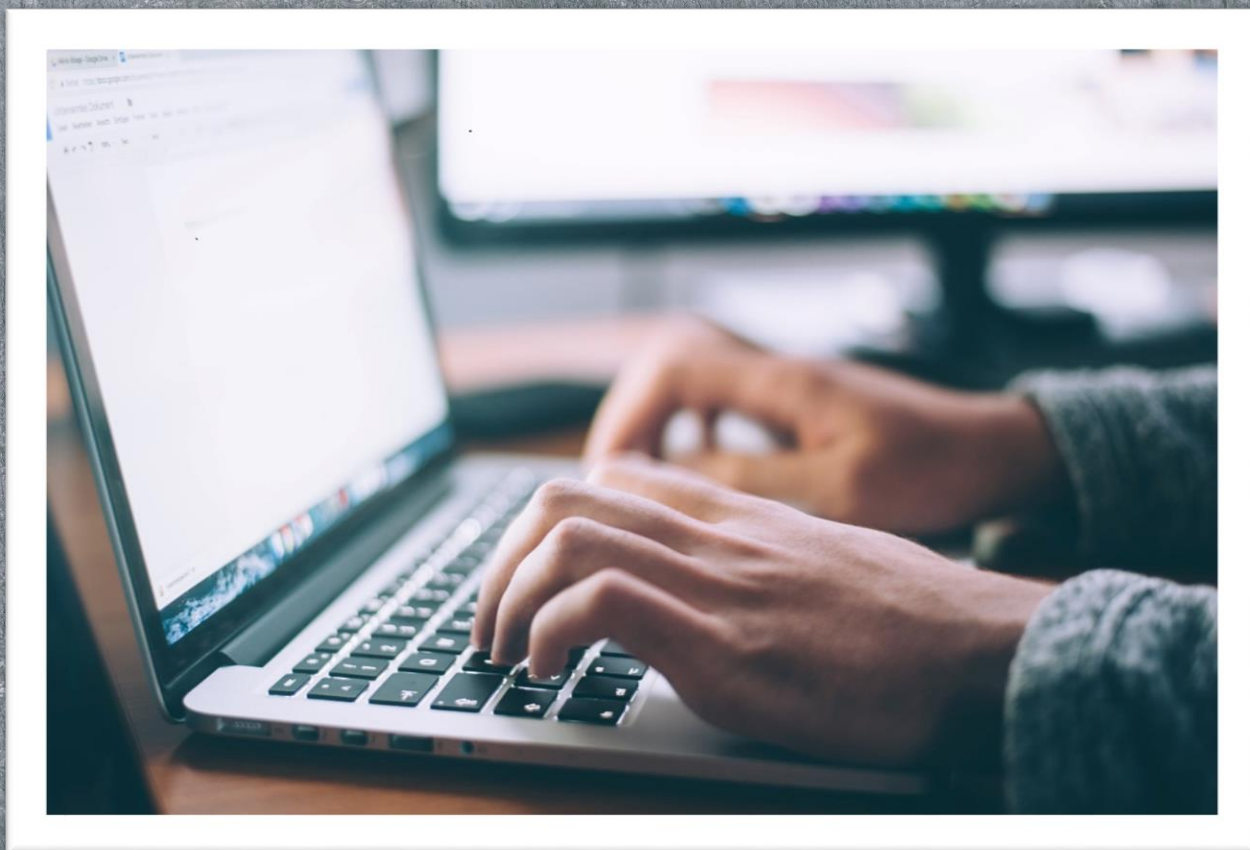

Andre nemnder og råd:

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Beredskapsråd ◆ Arbeidsmiljøutvalg	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Takstnemnda for eiendomsskattetakster ◆ Klagenemnda for eiendomsskattetakster ◆ Samarbeidsorganer innen skoler og barnehager
--	--

SENTRAL- ADMINISTRASJONEN

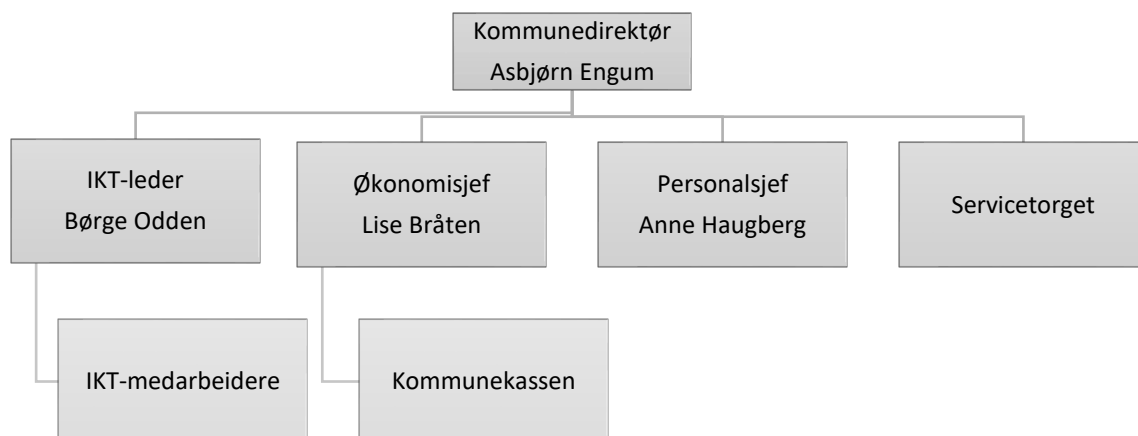
6 SENTRALADMINISTRASJONEN

6.1 Organisering av tjenester og oppgaver

Sentraladministrasjonen er en støttefunksjon for resten av avdelingene i kommunen. Avdelingens oppgaver er post- og arkiv, IKT, økonomi, regnskap, personal og sekretærfunksjon for politiske møter. Andre oppgaver avdelingen har ansvar for er beredskap og informasjonssikkerhet

	2022	2023
Ordinære årsverk	12	12

6.2 Organisasjonskart avdelingen

6.3 Vurdering av regnskapstall

Regnskap		Regnskap	Budsjett(end)	Budsjett	Avvik	%-
2022		2023	2023	2023	Kr.	Forbruk
18 142 415	Utgifter	21 803 290	18 658 679	17 709 079	3 144 611	117
-4 657 218	Inntekter	-5 415 687	-3 740 168	-3 740 168	-1 675 519	145
13 485 197	SUM	16 387 603	14 918 511	13 968 911	1 469 092	110

Rammeområdet har et overforbruk på ca. 1,5 mill kr. IKT-avdelingen har hatt fokus på å ta i bruk løsninger og tiltak for å effektivisere driften, og øke datasikkerheten. Lønnsøkningen har vært

større i avdelingen, enn forutsatt i budsjett. Noen kostnader som skulle vært utgiftsført på andre rammeområder er ført på sentraladministrasjonen.

6.4 Resultatvurdering av tjenester og oppgaver

Sentraladministrasjonen er en støttefunksjon for de andre avdelingene, og yter derfor ikke tjenester overfor innbyggerne i samme grad som de andre avdelingene i kommunen.

Avdelingen har et mål om at sykefraværet ikke skal overstige 5%. Målet ble ikke nådd i 2023, da samlet sykefravær endte på 5,82 %.

Arbeidet med lukking av avvik etter Arkivverkets tilsyn i november 2022 har pågått gjennom hele 2023, og vil fortsette i 2024 siden flere av avvikene er tid- og ressurskrevende å lukke. Hattfjelldal kommune er medlem av Arkiv i Nordland, og får råd- og veiledning fra dem i arbeidet. Videre har vi deponert store deler av vårt fysiske arkiv i Arkiv i Nordland sine lokaler, siden disse oppfyller alle vilkårene for deponering av arkivmaterieil. For at arkivmaterieilet skal kunne tilgjengelig gjøres for publikum skal det digitaliseres, men tidspunkt for når dette kan skje avhenger av bevilgning fra kommunestyret. Høsten 2021 ble Hattfjelldal kommunes kompetanse- og rekrutteringsplan revidert. I

planen har en vedtatt noen satsningsområder, som skal utredes nærmere. Siden arbeidet ennå ikke er sluttfullført, vil også dette måtte fortsette i 2024. Hattfjelldal kommune deltar i flere prosjekter for å rekruttere og beholde helsepersonell sammen med flere andre kommuner på Helgeland.

IKT

IKT-enheten i Hattfjelldal drifter i dag IKT i Hattfjelldal og Grane kommuner fullt ut, og har for tiden tre 100% stillinger. I tillegg rapporterer en medarbeider som arbeider i Villmarksnett til enheten. IKT selger enkelte driftstjenester til Sijti Jarng. I 2023 har avdelingen hatt et søkelys på å ta i bruk løsninger og tiltak for å effektivisere driften. Det har også vært større fokus på sikkerhet, og i en verden med stadig flere trusler på dette området vil dette arbeidet fortsette i 2024. IKT er fremdeles involvert i prosjekt vedr. velferdsteknologi og er som regel i noen grad påkoblet i de fleste prosjekter som involverer omlegginger og endringer.

6.5 Fremtidige utfordringer

Hattfjelldal kommune skal levere de samme tjenestene til sine innbyggere som de store kommunene i Norge, noe som stiller store krav til våre medarbeidere. Våre medarbeidere må settes i stand til å løse flere ulike oppgaver, siden vi ikke kan ha medarbeidere med spesialistkompetanse på alle områder. Dette innebærer at vi fremover kanskje i større grad må søke samarbeid med andre på tvers av kommunegrensene for å kunne løse våre oppgaver på en god måte. Videre er det å nyttiggjøre seg mulighetene teknologien gir avgjørende, både med hensyn til kvalitetssikring og optimalisering av driften.

En av avdelingenes fremtidige utfordringer er til enhver tid å ha tilstrekkelig med kvalifisert arbeidskraft for å løse fremtidens utfordringer. Siden det er få medarbeidere, med spesialiserte oppgaver, er avdelingen veldig sårbar. En må derfor fortsette å jobbe med å redusere sårbarheten til et akseptabelt nivå.

Den geopolitiske situasjonen, sammen med klimaendringer, den demografiske utviklingen i kommunen, samt at kravet til egenberedskap fra 3 til 7 døgn kommer til å stille nye krav til oss som kommune med tanke på samfunnssikkerhet og beredskap. Målet er at det i løpet av 2024 skal

Årsmelding 2023

utarbeides en overordnet ROS-analyse for hele virksomheten med tilhørende beredskapsplan, handlingsplaner og tiltakskort. Behovet for samvirke med

nabokommuner, næringsliv og andre samvirkeaktører vil bli sentralt i dette arbeidet.

HELSE OG OMSORG

7 HELSE OG OMSORG

Kommunalsjef: Toril Sæterstad Nygård

7.1 Organisering, tjenester og oppgaver

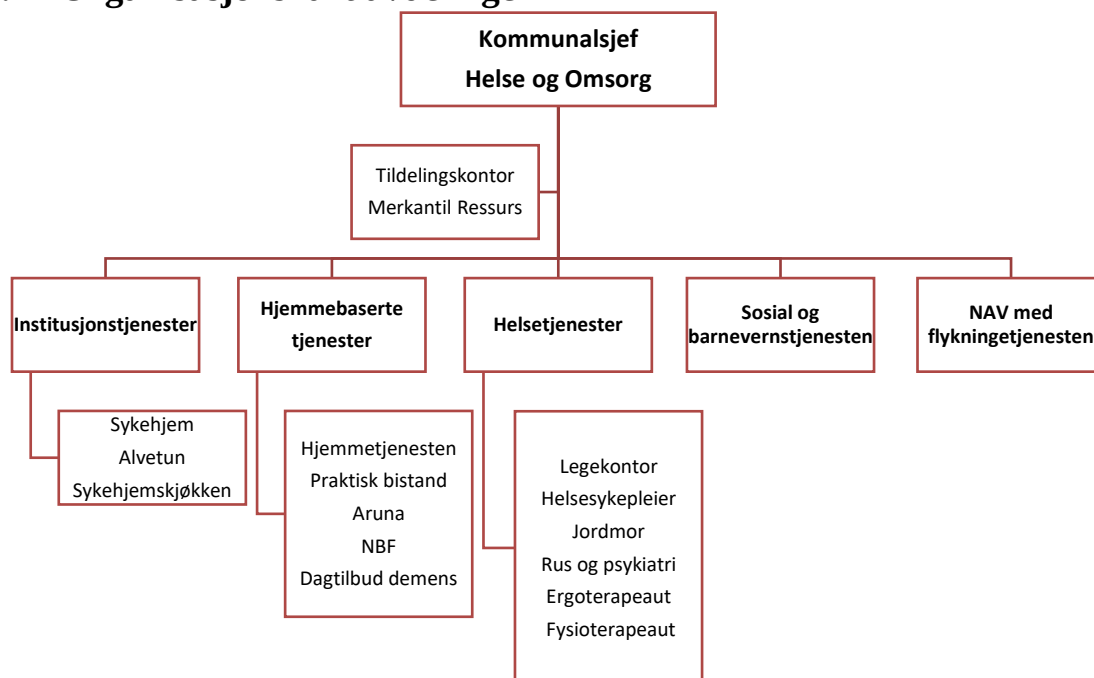
Kommunalsjef for helse- og omsorg har det overordnede personal- og økonomiansvar.

Helse og omsorg består av fem enheter. Hver enhet har sin leder.

- **Institusjonstjenesten:** (sykehjem, sykehjems kjøkken og Alvetun, ungdom og omsorgsbolig).
- **Hjemmebaserte tjenester:** (hjemmesykepleie, praktisk bistand, boligen for psykisk utviklingshemmede NBF, miljøarbeid, dagsenter for psykisk utviklingshemmede, Aruna og dagtilbud for hjemmeboende demente).
- **Helsetjenesten/legekontor** (legetjeneste med helsesekretærer, helsesykepleie, jordmor, fysioterapi, ergoterapi og psykiatri/rus).
- **Barnevern og sosialtjenesten.**
- **NAV** med flykningetjenesten.

	2022	2023
Ordinære årsverk	76,7	76,7

7.2 Organisasjonskart avdelingen

7.3 Vurdering av regnskapstall

Regnskap		Regnskap	Budsjett(end)	Budsjett	Avvik	%-
2022		2023	2023	2023	Kr.	Forbruk
97 576 187	Utgifter	117 696 171	97 159 055	88 578 755	20 537 116	121
-30 104 287	Inntekter	-36 036 982	-26 548 200	-22 494 500	-9 488 782	136
67 471 900	SUM	81 659 189	70 610 855	66 084 255	11 048 334	116

Helse og omsorg har for 2023 et merforbruk på over 11 millioner. Tjenestene som ytes til kommunens befolkning er i hovedsak lovpålagte oppgaver

En av de største årsakene til dette merforbruket har vært behovet for innleie av personell fra vikarbyrå. Spesielt har det vært vanskelig å fylle stillinger innen lege-, sykepleier- og helsefagarbeiderfeltet. Dette har blitt spesielt vanskelig under ferieavvikling, hvor det har vært utfordrende å sikre tilstrekkelig bemanning til å dekke for fast ansatt personell. Som en følge har kommunen vært nødt til å søke hjelp fra vikarbyråer, samtidig som vi har vært tvunget til å implementere ulike

lønnskompensasjoner for de faste ansatte som har måttet jobbe ekstra timer utover sin stilling.

Under sommerferieavviklingen har det også vært nødvendig å tilby bonuser. Disse bonusene har vært rettet mot sommervikarer som binder seg til lengre arbeidsperioder, for å sikre kontinuitet og stabilitet i tjenesteleveringen.

Denne mangelen på personell har ført til betydelige kostnadsoverskridelser, spesielt knyttet til kompensasjonsordninger, overtid og innleie av vikarer fra vikarbyrå. Dette er imidlertid avgjørende for å opprettholde en forsvarlig tjenesteutøvelse.

7.4 Resultatvurdering av tjenester og oppgaver

Helsetjenesten

Kommuneoverlegen gikk av med pensjon 1.5.23, stillingen ble etter 1.11.23 delt opp, med kommuneoverlege 40 % + 60 % fastlege og enhetsleder for helse 40% + 40 % sykepleier. Vi har hatt 2 ALIS (allmennlege i spesialisering) i 2023, en fastlege i 20% stilling og flere vikarer. Sykepleier på legekantoret tar deltids videreutdanning i akuttsykepleie og medhjelper tar deltid Bachelor i sykepleie. Den kommunale fysioterapistillingen ble besatt 17.4.23.

Det er ellers god stabilitet i avdelingen, godt arbeidsmiljø og korttids sykefraværet er lavt.

Det økonomiske resultatet viser betydelige overskridelser av budsjettet med over 7 mil. nok. Grunnen til dette er betydelige kostnader til legevikarfirmaer da vi ikke

selv har klart å få søkere til legestillingene, likeså er det store kostnader til annonsering og hjelp til rekruttering.

Helseavdelingen driver systematisk, etter gjeldende retningslinjer, gir en kvalitativ og kvantitativ god tjeneste samt arbeider aktivt og tverrfaglig for å fremme folkehelsen. Kommuneoverlegen har under dette året hatt nok så høy arbeidsbelastning, har dels vært alene lege, og deretter veiledning av nye vikarer. Vi har et lavt korttids sykefravær, vi har dokumentert et meget godt arbeidsmiljø og kommer fortsatt til å arbeide for å opprettholde dette.

I de neste 10-års perioden vil andelen innbyggere 80 år og eldre øke med 54,6 %, dette vil medføre et vesentlig økt behov for helsetjenester. Antallet personer med

demens vil også doubles. Personer som er over 70 år, har et 5 ganger økt behov for helse-/ sykehustjenester. Sykdommer som tar flest helse-år er hjerte- og karsykdommer samt kreft. Vi må fortsatt ha fokus på å forebygge de levestils relaterte sykdommene. Dette for å minske behovet for helsetjenester, nå og i fremtiden. Vi må forebygge mer og her er blant annet frisklivssentralen og hverdags-

Prosjekt aktivitet:

- Styrking av ROP-tjenester
- Hverdags rehabilitering.
- Utviklingsprosjekt Helse- og omsorg,
- Sykenærvær,
- Styrking frisklivssentral og helsestasjon,
- Styrking av legevakt,
- LOS-prosjekt –fremme trivsel og psykisk helse blant ungdom, og langsiktig målsetting er redusert frafall fra VG skole,
- «E e meg» er et fast årlig undervisningsopplegg i barnehage og skole for å forebygge vold og seksuelle overgrep mot barn.
- Ferieopplevelser.
- Tidlig inn samt. Våres unge og våres fremtid.
- BUA.
- Folkehelse.

Legekontoret:

Det har vært en liten nedgang i konsultasjoner til 4.910 sammenlignet med 5.234 i 2022. 41 e-konsultasjoner, enkel kontakt 2941, korrespondanse 7176, samtale med samarbeidspartnere 549, telefoner 2463, totalt 18349 kontakter som generer Helfo refusjon. I tillegg er det 7931 kontakter som ikke generer takster. Sammen utgjør dette 26280 kontakter! Ventetiden for bestillingstid til lege har vært mindre en 1 uke. Øyeblikkelig hjelp time fås samme dag. Dominerende diagnoser er: Hjerte-kar sykdom, Psykiatri, Muskel- og skjelett, Diabetes og infeksjoner/ covid. Antallet fødte er 11 personer, og antallet døde i Hattfjelldal i

rehabilitering meget gode og virkningsfulle verktøy.

Renoveringen av Helsehuset er nesten ferdig.

Smittevern:

Covid-19 pandemien har også preget tjenestene våre i 2023, dette selv om smitteverntiltakene var avvirket 12.02.22.

2023 er 23 personer.

Legevakt:

Hattfjelldal og Grane kommune har vaksamarbeid. Evalueringen av vaksamarbeidet er meget godt og avtalen er løpende.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Jordmor og helsesykepleier har et tett samarbeid og driver et lavterskeltilbud og forebyggende arbeid på helsestasjonen og i skolehelsetjenesten. Tjenesten drives i tråd med statlige retningslinjer for tjenesten. Dette innebærer svangerskapskontroller, spedbarn og barnekontroller, svangerskapskurs, hjemmebesøk, foreldreveiledning og faste kontordager på skolen. Vi har også undervisning i skolen i tema som fysisk og psykisk helse, nettvett, pubertet, seksualitet og kosthold. Jordmor og helsesykepleier har årlig undervisning i barnehage og skole ihht forebygging av vold og seksuelle overgrep. Vi har også hatt tilbud om foreldreveiledningsgrupper på kveldstid. Helsesykepleier har ansvar for influensa og covidvaksinering, reisevaksinering og hørselstester på voksne. I tillegg har helsesykepleier ansvar for oppfølging av Barn som pårørende og oppfølging av barn og unge i regi av PS-gruppa/det kommunale krisearbeidet. LOS-prosjektet med tilskuddsmidler fra Bufdir er videreført. Det har vært ulike aktivitetstilbud for å fremme trivsel og tilhørighet blant ungdom, og langsiktig målsetting er redusert frafall fra VG skole. Disse tilskuddsmidlene har vi ut juni -24. Så lenge vi har LOS ressurs har vi mulighet til å jobbe med konkrete tiltak for at barn og unge skal oppleve mestring og tilhørighet.

Dette anses som svært viktige tiltak i det forebyggende arbeidet for barn og unge i Hattfjelldal.

Kommunefysioterapeut og Privat fysioterapi

Fra 17.04.23 ble det fast ansatt en 100% kommunal fysioterapeut med 40% ansvar innen frisklivssentralen. De resterende 60% dekker alle henvisninger til barn og unge 0-16 år og henvisninger fra sykehjemmet. Kommunal fysioterapeut har ukentlige faste tider på avlastningsbolig, i tillegg til faste 4 og 8 måneders kontroller på helsestasjon. Det har vært opptil 14 dager ventetid og anvendes prioriteringsnøkkel etter behov. Det er 1,5 driftstilskudd privatpraktiserende fysioterapeut og manuell terapeut. Disse har ikke levert årsrapport. Gjennomsnittlig ventetid har vært mellom 0-8 uker. Det er utarbeidet prioriteringsnøkkel for instituttet.

Folkehelse

Jordmor innehar stillingen som folkehelsekoordinator i 20 %. Folkehelsekoordinator skal koordinere folkehelsearbeidet.

Frisklivssentralen

Frisklivssentralen har hatt gruppetrening for deltakere med frisklivsresept med totalt 12 deltakere, og med mellom 3- 10 deltakere på hver trening. På Bo og service har det vært fallforebyggende trening for beboere med totalt 16 deltakere, og med mellom 5-12 deltakere på hver trening. I oktober ble det startet opp gruppetrening «Sterk og stødig» med fokus på balanse og styrke for hjemmeboende over 65 år. Det har vært 15 påmeldte, og mellom 3-10 deltakere på treningene. Glad og aktiv med trening for barn i 1-4. klasse har vært drevet sammen med helsesykepleier høsten 2023, med 23 påmeldte. Det har vært gruppe for barsel og gravidtrening sammen med jordmor, med totalt 11 deltakere. Høsten 2023 ble det

arrangert «Sov godt» kurs med 7 deltakere. Frisklivssentralen har også hatt individuell oppfølging av personer med helsesamtaler.

Ergoterapeut

Ergoterapeut er hovedkontaktperson for NAV Hjelpemiddelsentral, og har ansvar for formidling av hjelpemidler til varig lån gjennom NAV Hjelpemiddelsentral. Ergoterapeut er også kommunens syn- og hørselskontakt. Ergoterapeuten kartlegger brukers hjelpemiddelbehov både i heim, omsorgsbolig, institusjon, skole, barnehage. Ergoterapeuten bistår med hjelpemiddelsøknad, tilpasning, opplæring og oppfølging av hjelpemiddel. Ergoterapeuten formidler også kommunale hjelpemidler til korttidslån eks. etter brudd, operasjon el. lign. For 2023 er det ved NAV Hjelpemiddelsentral registrert 206 aktive hjelpemiddelbrukere i kommunen og utlånsverdien er kr. 1.590.140,-. Det er behov for nytt lager til hjelpemidler.

Psykisk helse og rustjenesten (ROP)

Både psykiatrisk sykepleier og ruskonsulent deltar i deltidsstudier. I tillegg er det 1,9 miljøarbeiderstilling. Tjenesten har dette året startet opp og driftet «Et treffsted» ukentlig. Dette har hatt mange besøkende gjennom hele perioden og ses på som et godt forebyggende tilbud til befolkningen. Tjenesten har hatt fokus på drift av tjenesten gjennom lavterskel og vedtaksoppfølging. Noe Psykososialt støttearbeid har også tatt en ressurs. Forebyggende arbeid i tjenesten har vært de etablerte Lavterskel-tilbudene og Et treffsted, samt ulike forebyggende arrangementer i regi av tjenesten. Tjenesten jobber med en plan på hvordan forvalte ressursene på forebyggende arbeid rettet mot barn og unge. ROP tjenesten har hatt prosjekt for styrking av tjenesten og mottar midler fra Statsforvalteren for dette.

Hjemmebaserte tjenester

Hjemmebaserte tjenester har i 2023 hatt høyt trykk på tjenestene, pleietyngden har i snitt vært høy. Dette skyldes at tjenestemottakerne bor lengre hjemme, også med flere helseutfordringer enn tidligere. Tjenesten har hatt tilnærmet normal drift hele året, men tidvis topper, hvor det har vært fullt belegg på sykehjem og pasient ikke har vært kandidat for spesialisthelsetjenesten – som har medført større belastning i tjenesten i hjemmet.

I 2023 hadde 175 personer vedtak om hjemmetjeneste, miljøarbeid, praktisk bistand, trygghetsalarm eller kreftomsorg. I 2022 var det 153. De fleste som mottar tjenester, er over 80 år. Hjemmetjenesten har ansvar for matombringning fra kjøkkenet på sykehjemmet daglig, her totalt for 33 personer i 2023.

Hjemmetjenesten benytter hvis mulig, velferdsteknologi, som for eksempel medisindispensere. Bruk av velferdsteknologi i helse og omsorg har vært vellykket og vil bli en viktig del av fremtiden for tjenesten, men dette koster også å investere i, vedlikeholde og supporttjeneste blant annet.

Hjemmebaserte tjenester yter også tjenester til brukere med utviklingshemming, og innenfor rusforebyggende og psykisk helsearbeid. Hoveddelen av tjenesten for rusforebyggende og psykisk helsearbeid er for tiden underlagt helse i et prosjekt for rus og psykiatri (ROP).

Vakante stillinger og vikariater har vært vanskelig å rekruttere til, dette har medført at faste ansatte og faste vikarer har jobbet mye ekstravakter. Det har videre vært utfordrende å dekke vakter hvor det oppstår annet type fravær, som sykdom eller ferie. For å sørge for forsvarlig drift og for å ivareta faste ansatte/vikarer, har det vært nødvendig å drifte med vikarbyrå i varierende grad store deler av året.

Dagtilbud:

Drift av dagtilbudet, Aruna har gått som normalt. Vært åpent hele året, fire dager i uken. Aruna har fra 6 til 8 tjenestebrukere.

Drift av dagtilbudet for hjemmeboende med demenssykdom, åpnet etter sommerferien 2023, men hadde ingen søkere på tilbudet på hele året. Personalet som har ansettelse her, har derav vært omdisponert hvor det har vært behov i denne perioden.

Institusjonstjenester

Sykehjemmet

Sykehjemmet har 18 plasser. Fordelingen av plasser har tidligere vært 8 langtidsplasser, 3 korttidsplasser, 3 avlastningsplasser, 2 rehabiliteringsplasser, 1 palliativ plass og 1 ØHD plass. Per dags dato er realiteten 14 langtidsplasser, 1 ØHD plass, 1 avlastningsplass og 2 korttidsplasser. I deler av -23 har gamle skjermet avdeling med 4 rom vært mulig å ta i bruk for korttidsplasser/rehabiliteringsplasser ekstra. Sykehjemmet inneholder 2 avdelinger fordelt over 2 etasjer, på den ene avdelingen er det i hovedsak beboere med demens skal motta tjenesten. I den andre avdelingen er det fremfor alt pleietunge beboere som mottar tjenesten. I store deler av 2023 har flere beboere på pleieavdelingen også hatt demenssykdom. Pleietyngden gjennom 2023 har vært høy til tider og hatt topper hvor alle plasser har vært belagte. I 2023 har i stort sett 14-15 av de 17 disponible plassene vært belagte med pasienter som har vedtak om langtidsopphold. I tillegg er det åpnet opp for at tidligere avlastning (avdeling 3) med 4 pasientrom kan benyttes for å kunne ta imot pasienter fra sykehus som har behov for et korttidsopphold.

Det er totalt innvilget 60 vedtak i 2023 mot totalt 99 i 2022 (korttids, langtidsvedtak og ØHD plass). Årsaken til nedgangen skyldes blant annet at flere pasienter har vedtak om langtidsopphold, og også at ØHD plassen vært nedstengt deler.

Det økte behovet for langtidsplasser gjør at sykehjemmet ikke har kunnet opprettholde sin opprinnelige fordeling av plasser, slik som rehabilitering og korttidsplasser. I 2023 var det registrert 18 vedtak om langtidsopphold totalt.

Avlastning i 2023 har vært 26 opphold, med 4-5 faste som mottatt avlastningstjeneste med faste intervall. Korttidsopphold har vært 25 vedtak i løpet av 2023. I tillegg har det vært innvilget et vedtak om dagopphold 2 dager i uken under sommer/høst 2023.

Grunnet høyt antall vedtak om langtidsopphold så har det i år 2023 påvirket

muligheten til å kunne ta imot pasienter fra spesialisthelsetjenesten. For pasienter som kommunen ikke kan ta imot fra sykehuset, betales det døgnbøter. I desember 2023 legges driftstiltak frem for kommunestyret, som omhandler å åpne opp stengte avdeling 3 på sykehjemmet. Tiltaket ble vedtatt av kommunestyret. Dette innebærer at kommunen har mulighet til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset, og dermed kan redusere kostnader knyttet til døgnbøter.

Vakante stillinger og permisjon i 2023 har medført at faste ansatte har arbeidet ekstra i ukedager og helg. Det har også gjort det utfordrende ved sykdom og ferieavvikling. Juni 2023 var bemanningssituasjonen for sykepleiere i Helse og omsorg så utfordrende at kommunen måtte stenge sykehjemmets ØHD plass. Bemanningssituasjonen på sykepleiersiden gjorde det derfor nødvendig å benytte seg av vikarfirma. I løpet av 2023 har det blitt ansatt 1 vernepleier, 1 helsefagarbeider og 2 assistenter på sykehjemmet. Assistentene vil gjennomføre utdanningsløp og vil etter hvert oppnå fagbrev som helsefagarbeidere.

Alvetun

Alvetun er en barne- og omsorgsbolig som inneholder 2 leiligheter og 2 hybler. Boligen er tilpasset og tilrettelagt for å egne seg til brukere som har multifunksjonshemming og trenger tjenester som er tilpasset den brukergruppen.

I 2023 har det vært to brukere som mottatt heldøgns tjeneste på denne enhet.

Det er 1-1 bemanning døgnet rundt, det er også en ressurs som går mellomvakt for å kunne bistå til deler av tjenesten hvor det er behov for å være to ansatte. Dette tilsier at bemanningen på boligen vært 3 ansatte på dagtid, 2 ansatte på kveldstid og 2 ansatte på natt. Samme bemanningen har det vært i helgene.

Boligen har heldøgns bemanning 24 timer i døgnet hver dag hele året. Tjenestene har i løpet av 2023 økt ytterligere og den faglige

forsvarligheten er styrket med regelmessig tilstedeværelse av sykepleier.

På Alvetun har vakante stillinger og liten tilgang på kvalifiserte vikarer, medført til at en også her har benyttet seg av vikarfirma store deler av 2023. På lik linje med sykehjemmet har dette ført til en mere forutsigbar arbeidshverdag for de ansatte, samt vært en nødvendighet for å kunne gi forsvarlige helsetjenester til brukerne av tjenesten.

Velferdsteknologi i Helse og omsorgstjenesten

Det er et økende press på tjenester fra Helse- og omsorgsavdelingen, spesielt i hjemmebaserte tjenester. Det gjenspeiles i økt bruk av teknologi. Alle trygghetsalarmer er ute hos brukere. Disse er tildelt som en del av helsetjenester i hjemmet, med bakgrunn i at hjemmesykepleien ikke kan gjøre tilsyn hos alle som trenger det.

I nær fremtid skal 2G nettet skal fases ut. De fleste av våre trygghetsalarmer og mobile trygghetsalarmer med GPS funksjon sender via 2G nettet, og må dermed byttes ut. Det vil føre til en investeringskostnad. Pr nå har vi 43 trygghetsalarmer, som er i bruk og 2 mobile trygghetsalarmer.

I tillegg har Bo & servicesenteret eget pasientvarslingsanlegg. Der er det 20 leiligheter. Sykehjemmet har også pasientvarslingsanlegg. Det er lisensutgifter til hvert enkelt rom/ leilighet.

For å håndtere alarmer fra pasienter og beboere, har de ansatte telefoner som de mottar alarmer på. Siden 2019 er det kun

I 2023 ble det ansatt 2 nye helsefagarbeider på boligen, disse har dessverre avsluttet arbeidsforholdet igjen. I 2023 ble det også ansatt en sykepleier på Alvetun. Det arbeides kontinuerlig med rekruttering av vikarer og helsepersonell. Tjenestens utgifter dekkes delvis av statlige midler ved årlig søknad om tilskudd til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester fra Helsedirektoratet.

gjort noen få utskiftninger av telefoner. Her må resten snart byttes ut.

Kommunen har ute sine 3 medisin dispensere fra Evondos. De har en leiepris på ca kr 3000,- pr stk pr mnd. Det ses et behov for å ta i bruk flere dispensere, for å sikre at tjenestemottakere får sine medisiner til riktig tid.

Kommunen har også tatt i bruk ulike sensorteknologier, som bevegelsessensorer og døralarmer. Dette for å at hjemmesykepleien skal få varsel når noen er på tur opp av seng og på tur ut, midt på natten. Disse teknologiene tas i bruk om en pasient har stor fallrisiko eller er demente. Det er et ønske om at våre tjenestemottakere skal få bo hjemme i sin egen bolig, så lenge som mulig.

Det som er utfordring med tanke på økonomi er at alle teknologier har lisenser, som er utgifter på driftsbudsjettene. Dette kommer til å øke og det må man ta hensyn til i budsjettarbeid, fremover.

Sosial og barnevernstjenesten

Sosial- og barnevernstjenesten har to årsverk fordelt på tre ansatte: barnevernleder i 100% stilling og to barnevernskonsulenter i hver sin 50% stilling.

Regnskapstillene for sosial- og barnevernstjenesten i 2023 viser et mindreforbruk på kr 81 500,-. Tjenesten har i perioder hatt redusert bemanning.

Indre Helgeland Barnevernvakt:

Akuttberedskap utenfor ordinær kontortid ble lovpålagt fra 01.01.2019 og Indre Helgeland Barnevernvakt har vært operativ siden den tid. Hattfjelldal inngår i interkommunalt samarbeid med Vefsn som vertskommune. Ansatte fra barnevernstjenestene i Indre Helgeland (Vefsn og Grane), Hemnes og Hattfjelldal rullerer i vaktordningen. Hattfjelldal hadde ansvar for 6 uker vakt i 2023 og det er to ansatte som deltar.

Fosterhjem Helgeland ble etablert som kommunalt oppgavefelleskap fra 01.01.2023 og gikk fra å være prosjekt til å bli en ordinær tjeneste. Fosterhjem Helgeland har kontorsted på Mo. Hovedformålet er rekruttering og veiledning av fosterhjem. Hattfjelldal har ikke hatt behov for beredskapshjem eller fosterhjem i 2023.

Nytt fagprogram i barnevernstjenesten (Visma Flyt barnevern) ble tatt i bruk 31.10.2022. Elektronisk arkiv og digital post ble etablert fra samme dato. Programvaren er fortsatt under utvikling, og enkelte funksjoner er ikke på plass ennå, bl.a. økonomimodulen. Det har vært omfattende merarbeid rundt innføring av nytt fagprogram, både i forhold til å lære seg nye funksjonaliteter, men ikke minst at programmet ikke var ferdig utviklet ved implementering. I tillegg har forberedelser til elektronisk rapportering til Barnevernsregisteret krevd høy kvalitet på alle innrapporterte data. Rapportering skal erstatte manuelle rapporteringer til Bufdir og SSB.

Kvalitetsutvikling og kompetanseheving

I september-22 ble det inngått avtale med Bufdir om kvalitetsutvikling i barnevernstjenesten (Veiledningsteam). Deltakelse ble initiert fra Statsforvalteren med bakgrunn i at Hattfjelldal er en liten og av den grunn sårbar kommune. Utviklingsarbeidet har pågått hele 2023. I tillegg begynte en ansatt på barnevernfaglig videreutdanning høsten-23. Utgifter til utdanningen dekkes i sin helhet av Bufdir. Videreutdanningen fyller lovpålagt kompetansekrav til ansatte i barnevernstjenesten. Tilstandsrapport for barnevernstjenesten ble forelagt kommunestyret februar-23.

Helgeland krisesenter og NOK: Hattfjelldal har vedtatt interkommunalt samarbeidsavtale om drift av Helgeland krisesenter, lokalisert i Mosjøen. Det foreligger også avtale om tilskudd til NOK Nordland (NOK er et lavterskeltilbud og fagressurs om seksuelle overgrep med kontor i Mosjøen).

Forebyggende arbeid

Barnevernstjenesten har gjennomført foreldreveiledningskurs (ICDP) og tiltak inn i skolene.

Forvaltning av alkohollovgivningen:

Hattfjelldal har i 2023 hatt to salgsbevillinger (Bunnpris og Coop Prix) og fem alminnelige skjenkebevillinger (Furuheim gård, Sæterstad gård, Gryteselv Fjellgård, Hattfjelldal hotell og Kafé Hatten. Sistnevnte avvirket drift før årsskiftet og dermed opphører skjenkebevillingen). Tre av skjenkestedene har lav omsetning av alkohol og begrenset åpningstid.

Det er innvilget skjenkebevillinger til enkeltanledninger gjennom året i forbindelse med ulike arrangement. Ingen søknader om skjenkebevilling er avslått. Det er gjennomført 4 salgskontroller og 9 skjenkekontroller i løpet av året.

Årsmelding 2023

Kontrollene gjennomføres av eksterne kontrollører fra Vefsn.

Nav

I 2023 har vi hatt alle stillinger besatt i NAV. Til sammen 4 stillinger + en prosjektstilling. På kommunal del har vi en 100 % stilling som innebærer saksbehandling etter sosiale tjenester, økonomisk hjelp og økonomisk rådgiving. Vi har en flyktningarbeider i 100 % stilling som følger opp bosatte flyktninger i kommunen. Leder er ansatt i 100 % kommunal stilling, og staten betaler 50 % av lønnskostnadene. I tillegg har vi en statlig ansatt i 100 % stilling.

NAV Hattfjelldal er en del av TO (tjenesteområde) Rana som består av kommunene Rana, Nesna, Hemnes, og Hattfjelldal. NAV leder deltar på felles møter med resten av TO ledelsen ca. en dag pr måned.

Det har i 2023 fortsatt vært jobbet med reetablering av NAV Hattfjelldal for å få ett fullverdig kontor med både kommunale og statlige stillinger.

Kontoret har åpningstider for «drop in» hver onsdag fra klokken 10-12. Utenom

Kunnskapsprøver i alkohollovens bestemmelser er avholdt fortløpende.

dette settes det opp faste timeavtaler. NAV erfarer at de fleste timeavtaler er avtalt. NAV Hattfjelldal har egen vakttelefon som bemannes fra klokken 10-14 mandag til fredag. Denne er først og fremst ment for de som har økonomisk forvaltning, eller trenger nødhjelp fra sosialtjenesten. Men nummeret er tilgjengelig på hjemmesiden til kommunen og telefonen vil bli besvart uansett i dette tidsrommet.

Alle voksne flyktningene som ble bosatt i 2023 har fått tilbud om introduksjonsprogram.

I 2022 ble det søkt om prosjektmidler for å starte opp ett prosjekt om NAV-tjenester tilpasse samiske språkforvaltningskommuner. Kommunen har fått midler fra statsforvalteren og sametinget. På grunn av at det ble vanskelig å få ansatt noen i 2022 ble dette prosjektet flyttet til oppstart fra 01.1.2023, og prosjektleder er ansatt i 100 % stilling som også er underlagt NAV.

Dette prosjektet blir videreført også i 2024.

7.5 Fremtidige utfordringer

Fremtidige utfordringer for helse og omsorg

Helse og omsorg har et stort og økende behov for å rekruttere, stabilisere og øke kompetanse innenfor tjenesten. De neste årene står vi ovenfor en stor økning i antall eldre, samtidig som sliter vi med å beholde ungdommen i Hattfjelldal og på Helgeland. Det vil derfor bli utfordrende å holde innbyggertallet slik at vi kan sikre nok arbeidskraft for tjenestene våre de neste årene.

Vi er midt inne i en nasjonal fastlegekrise, det er spesielt krevende med rekruttering av fastleger. Alle fastleger må være spesialist i allmennmedisin eller under spesialisering til dette. For å utdanne fastleger må det være en spesialist i allmennmedisin som er veileder til disse. Det er kommunen som har ansvar for å utdanne sine fastleger.

90% av helsetjenestene til innbyggerne gis i kommunene, og de neste årene vil behovet for helsefaglige tjenester øke i takt med antall eldre. En sentral strategi for å møte denne utfordringen er å fokusere på forebyggende tiltak, spesielt rettet mot livsstilsrelaterte sykdommer. Ved å investere i forebyggende helsearbeid kan kommunen redusere behovet for mer ressurskrevende helsetjenester både nå og i fremtiden. Frisklivssentralen og hverdagsrehabilitering fremheves som svært effektive verktøy i denne sammenhengen, da de bidrar til å fremme en sunn livsstil og styrke innbyggernes evne til å mestre hverdagen på en selvstendig måte. Det økende behovet for tjenester fra Helse- og omsorgsavdelingen har ført til en økende avhengighet av teknologi for å effektivisere og forbedre tjenestene som tilbys. Teknologiske løsninger har blitt stadig mer integrert i hverdagen til helsepersonell, og bidrar til å forbedre diagnostikk, behandling og oppfølging av pasienter.

En av de største utfordringene knyttet til denne teknologiske utviklingen er de økonomiske aspektene. Mange av

teknologiløsningene som implementeres krever lisenser og abonnementer, som legger press på tjenestens budsjett. Disse utgiftene vil sannsynligvis øke i takt med behovet for mer avanserte og spesialiserte teknologiske løsninger.

Samtidig som teknologi kan være en kilde til økte kostnader, må det også sees på som en investering i kvaliteten og effektiviteten av helsetjenestene i kommunen. Ved å utnytte teknologi på en smart måte kan helse- og omsorgsavdelingene oppnå bedre pasientresultater og mer effektiv ressursbruk. Derfor er det viktig å finne en balanse mellom å imøtekomme behovene til økende pasientpopulasjoner og å opprettholde en sunn økonomisk situasjon

Helse og omsorg har et totalt sett sammensatt utfordringsbilde. Den demografiske utviklingen, økonomi og kompetanse- og rekruttering vurderes som de mest sentrale utfordringene helse- og omsorgsavdelingen står ovenfor.

Å sikre tilstrekkelig bemanning innen helse- og omsorgssektoren er ikke bare en økonomisk utfordring, men også en etisk og juridisk forpliktelse for kommunen, for å sikre at innbyggerne får den omsorgen og hjelpen de har krav på

Dette gjør at det kreves en bærekraftig utvikling av helse og omsorg for å imøtekomme disse utfordringene. Vi må jobbe aktivt med habilitering/rehabilitering og velferdsteknologi med målsetting om at flere kan bo lengre hjemme.

Innenfor sosial- og barnevernstjenesten kreves en helhetlig tilnærming for å sikre barn og unges velferd og rettigheter. Det er nødvendig å etablere samordnede tjenester som tar hensyn til de ulike behovene og utfordringene disse gruppene møter. En prioritert oppgave er å utarbeide en

Årsmelding 2023

handlingsplan som følger kravene i den nye barnevernsloven, med fokus på forebyggende tiltak som kan styrke barn og unges oppvekstmiljø.

Det er også viktig å kontinuerlig utvikle tiltaksapparatet i barnevernstjenesten for å møte endrede behov og utfordringer. Videre skal innføringen av fagprogrammet Visma Flyt barnevern, inkludert økonomimodulen og generell sakshåndtering, fortsette gjennom vinteren 2024. Dette vil bidra til å effektivisere og forbedre tjenesteleveransen.

Det vil også jobbes videre med å sikre kvalitetsutvikling i barnevernstjenesten gjennom tiltaket "Veiledningsteam" fram

mot høsten 2024. Veiledningen skal støtte kommuneledelsen og barnevernleder i å drive utviklingsarbeid slik at barnevernstjenesten kan utvikle praksis og oppnå bedre resultater. Målet er å styrke ledelseskompetansen i kommunen og få på plass systemer, rutiner og arbeidsformer som møter utfordringene i tjenesten. Et helt konkret mål er å redusere sårbarheten i en liten tjeneste. Gjennom en kontinuerlig satsing på kvalitetssikring og kompetanseutvikling, kan barnevernstjenesten bedre møte de utfordringene og behovene som oppstår i arbeidet med sårbare barn og unge.

OPPVEKST OG KULTUR

8 OPPVEKST OG KULTUR

Kommunalsjef: Lisbeth Krutnes

8.1 Organisering, tjenester og oppgaver

Oppvekst

I kommunen finnes en skole, en barnehage og to oppvekstsentre: Hattfjelldal, Susendal og Varntresk. Hvert oppvekstsenter har hatt sin egen rektor med personalansvar og økonomiansvar innenfor sitt eget budsjett. Rektor har ansvar for både skole og barnehage. Hattfjelldal skole ledes av en rektor, mens Hattfjelldal barnehage ledes av en styrer. Hattfjelldal skole fikk tilsatt midlertidig assisterende rektor fra 1.august og ny rektor ble tilsatt fast 10.oktober. Fra august 2023 ble Susendal oppvekstsenter, avd. skole midlertidig stengt for skoleåret 2023/2024 som følge av manglende kvalifisert personell. Varntresk oppvekstsenter avd. barnehage hadde ingen søkere til barnehageåret 2023/2024 og ble derfor midlertidig stengt. Skolen i Varntresk ble midlertidig stengt medio oktober siden det da var utfordringer med å skaffe kvalifisert bemanning ved skolen.

Kultur

Under kultursektoren finner man biblioteket, Tilflytterkontoret og

frivilligsentralen, kulturskolen, ungdomsarbeid inkludert drift av ungdomsklubben og sekretariatet for Ungdomsrådet.

Kulturskolen er et populært tilbud som det bare er satt av 0,5 årsverk til i budsjettet. I 2023 leide vi inn noe ekstra for å dekke opp for alle elever som ønsket et tilbud innenfor kulturskolen. Det har vært et økende behov for et tilbud innenfor kulturskolen, noe som er veldig positivt for kulturlivet i bygda.

Samisk forvaltning

I Hattfjelldal kommune er samisk forvaltning organisert under oppvekst og kultur siden kommunen er en sør-samisk språkforvaltningskommune. Avdelingen er ansvarlig for å markere 6. februar og arrangere årlige språkuker som "Gieleváhko". I 2023 samarbeidet kommunen tett med Sijti Jarng/Samisk Kultursenter og Åarjelsaemien Vierhtiesáafoe/Sør-samisk Kunnskapspark. Kommunen har også egen lærer for å tilby språkundervisning i barnehage og skole.

Tjenester og oppgaver

Oppvekstsentrene skal sammen med skoler og barnehager løse lovpålagte oppgaver i forhold til Opplæringsloven og Lov om barnehager. Voksenopplæringen dekker lovpålagte krav for asylsøkere som venter på endelig avgjørelse av asylsøknaden, bosatte flyktninger og andre innvandrere med rett og plikt til norskopplæring. Avdelingens oppgaver omfatter også drift av skoler, barnehager og opplæringstilbud ved voksenopplæring, i samsvar med gjeldende lovverk. I oktober-22 startet vi

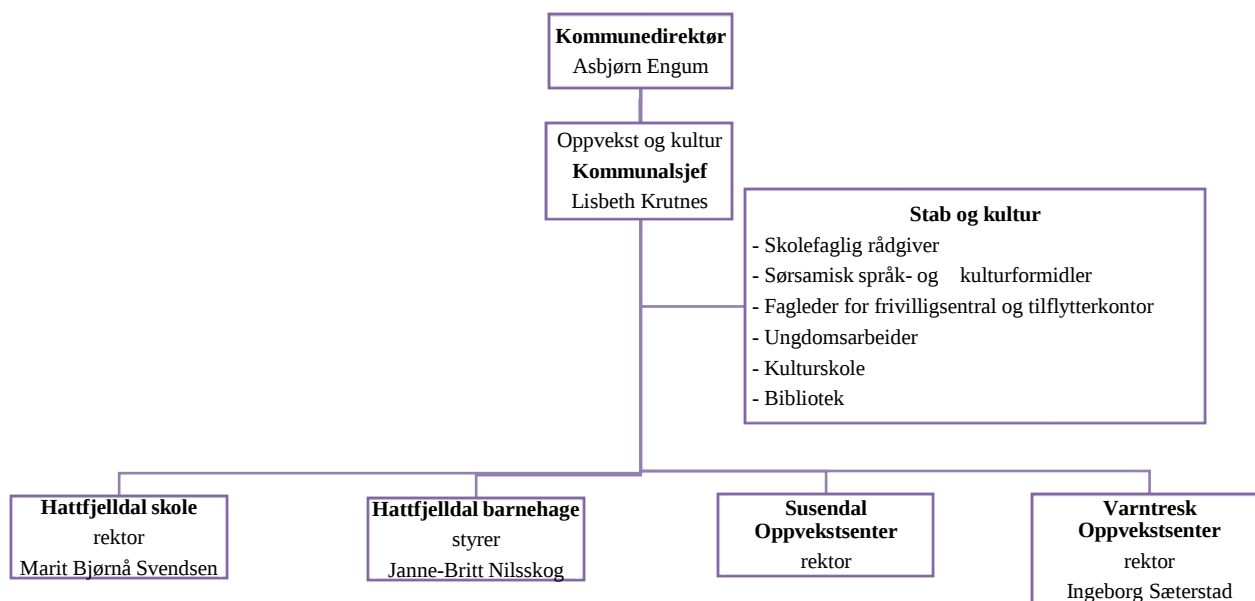
opp med egen voksenopplæring i vår kommune.

Barnehagene

Koronasituasjonen førte til at SSB har nedjustert befolkningsutviklingen. Antallet fødsler i kommunen er som forventet sammenlignet med år 2022. For 2023 har det vært en økning med antall barn som har hatt plass i barnehagene. Dette er svært positivt siden det nå planlegges bygging av ny barnehage i kommunen.

	2022	2023
Ordinære årsverk oppvekst	49,02	48,69

8.2 Organisasjonskart avdelingen

Økonomisk resultat

Regnskap		Regnskap	Per.b(end)	Budsjett	Avvik	%-
2022		2023	2023	2023	kr	forbruk
48 979 345	Utgifter	53 794 539	49 111 468	46 571 055	4 683 071	110
-8 942 572	Inntekter	-12 307 358	-6 458 358	-6 916 145	-5 849 000	191
40 036 773	SUM	41 487 181	42 653 110	39 654 910	-1 165 929	97

8.3 Vurdering av regnskapstall

Rammeområdet har et mindre forbruk på 1,165 mill. kr. Det er overskridelser på Hattfjelldal skole og Hattfjelldal barnehage. Dette omhandler i hovedsak lønn til vikarer og strøm og fyringsolje. Midlertidig stenging av Susendal oppvekstsenter, avd. skole har ført til et større mindre forbruk samtidig som skolen ved Varntresk oppvekstsenter også måtte stenge medio oktober.

Når det gjelder tilskudd fra Sametinget har man i 2023 gjennomført alle planlagte tiltak.

Frivilligsentralen har opprettet tilbud som skal være til hjelp for våre innbyggere. Et populært tilbud er blant annet seniornett som er et tilbud for godt voksne, der de får hjelp med spørsmål om data, mobiltelefoner eller andre digitale enheter. Det gjenstår fortsatt en del arbeid for å få involvert flere frivillige for å få utviklet flere tilbud.

Ungdomsarbeid

Innenfor OK-sektoren har det vært fokusert på, og prioritert forebyggende arbeid blant ungdom i mange år. Ungdomsklubben har hatt åpent to kvelder gjennom hele året og det har vært gode aktiviteter og et bra tilbud for våre ungdommer. Det ble tidligere innført sommerjobbgaranti for ungdommene i Hattfjelldal kommune. Vi hadde på grunn av dette mange ungdommer som jobbet for kommunen også sommeren 2023.

Ungdomsrådet har aktive medlemmer som er engasjerte og initiativrike. De har deltatt på politiske møter her i kommunen, men har også vært ute og representert kommunen i andre sammenhenger.

Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken er en ordning som er kommet i stand for å kunne bidra til at elever i hele landet skal kunne nyte godt av kulturtilbud i form av forestillinger og arrangementer med profesjonelle kunstutøvere.

I 2023 ble det gjennomført flere forestillinger og aktiviteter for våre elever i grunnskolen. I tillegg hadde man ekstra fokus på tradisjonskunnskap innenfor dans. Det ble innleid instruktører for både gammeldans og swing. Dette har gitt en oppblomstring for danselivet i bygda der det har blitt arrangert dansekvelder som både ungdommen har arrangert, men også andre lag og foreninger.

Den kulturelle spaserstokken

Den kulturelle spaserstokken er en ordning som har som formål å gi kunst- og kulturopplevelser av høy kvalitet for eldre i tillegg til å blant annet bidra til at eldre får et tilpasset kulturtilbud på arenaer der de eldre befinner seg i dagliglivet. I 2023 hadde vi flere ulike arrangement som hørte til under denne ordningen. Eldredagen er et årlig arrangement som blant annet støttes av denne ordningen.

Profesjonell skoleeier

Hattfjelldal kommune fikk midler fra Statsforvalteren til prosjektet «Profesjonell skoleeier» som er et samarbeidsprosjekt med Grane, Hattfjelldal, Hemnes og Nesna. Prosjektet startet opp høsten 2021 og går frem til våren 2024. Målet med prosjektet er å sikre kvalitetsoppfølgingen av skolene på en god måte. Hattfjelldal kommune har i dette prosjektet innført et forsvarlig system som skal hjelpe til med å sikre god kvalitet og tjenester til grunnskolen.

Profesjonell barnehagemyndighet

Hattfjelldal kommune er sammen med Grane, Vefsn og Hemnes kommune med i et prosjekt som heter «Profesjonell barnehagemyndighet». Dette er et prosjekt som går over to år og det ble startet opp våren 2022 og skal avsluttes til våren 2024. Målet med dette prosjektet er å sikre god kvalitetsoppfølging av barnehagene i vår kommune. Vi har hatt inne ulike prosjektmedarbeidere i dette arbeidet, blant annet fra Nord universitet.

Kongebesøk

5.juni hadde Hattfjelldal kommune besøk av kongeparet. Det ble en minnerik dag for våre innbyggere i Hattfjelldal kommune. Flere aktører var i sving og det var et godt forberedt arbeid som var utført i anledning

denne store dagen. H.M.K.G – Hans Majestet Kongens Garde var også i besøk i anledning kongebesøket til stor glede for spesielt våre unge deltakere innenfor kultur. Det ble bevilget kr. 500.000,- til dette besøket, og da alle utgifter var slutførte kom vi nært opp til denne bevilgningen.

05.06.2023

8.4 Resultatvurdering av tjenester og oppgave

Året 2023 var et krevende år innenfor oppvekst. Dette siden vi hadde redusert bemanning i ledelsen. I tillegg hadde man store utfordringer med å skaffe nok bemanning for å drifte de ulike avdelingene. Vi har dyktige medarbeidere i oppvekst som har etterstrebet seg å tilby gode tjenester for våre barn og elever på tross av stort sykefravær og mindre bemanning. Det å klare å rekruttere nye medarbeidere og det å beholde våre medarbeidere vil derfor være

et arbeid som kommunen må fortsette med å ha fokus på fremover hvis vi skal klare å opprettholde et godt tjenestetilbud. Tilgangen til vikarer er minimal i vår kommune og det blir derfor viktig å sørge for at vi har nok bemanning til enhver tid. Oppvekst hadde totalt et mindreforbruk budsjettmessig. Dette handlet i stor grad om midlertidige stenginger av oppvekstsentrene.

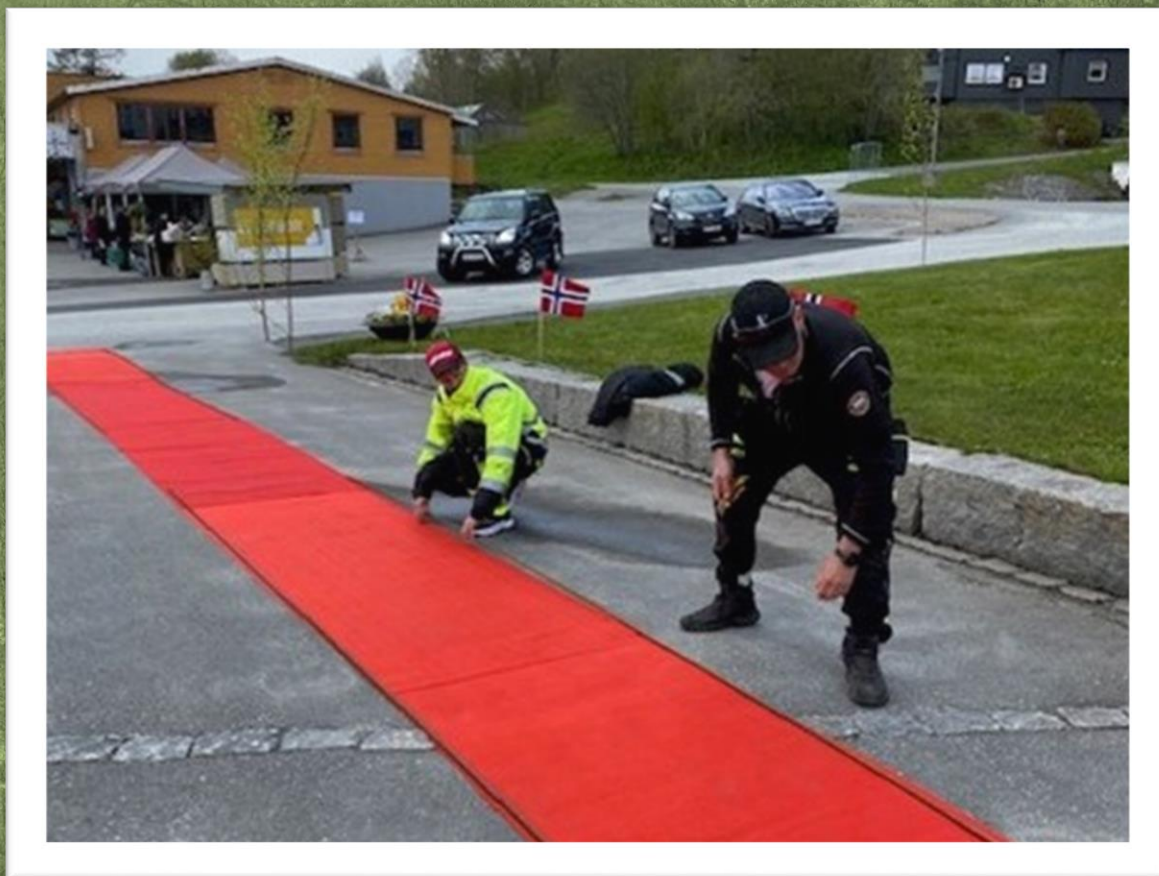
8.5 Fremtidige utfordringer

Som tidligere omtalt vil utfordringen for oppvekst være å rekruttere nok bemanning og samtidig beholde våre medarbeider slik at vi sikrer et godt opplæringstilbud for våre

barn og ungdommer. Samtidig ser vi at elevtallet går nedover også her i Hattfjelldal noe som kan være med på å påvirke tjenestetilbudet fremover.

NÆRING OG TEKNISK

9 NÆRING OG TEKNISK

Kommunalsjef: Karl Olav Bostad

9.1 Organisering av tjenester og oppgaver

Kommunalsjef har overordnet personal- og økonomiansvar for avdelingen.

Det ble i 2021 blitt utført omstrukturering av oppgaver i forbindelse med nyansettelser innenfor de enkelte stillingene på NT stab og har i inngangen til 2023, 20% nyansatte i stabstillingene. Alle nyansatte trengt tid for å tilegne seg kunnskap innenfor kommunal forvaltning.

Tjenesten for primærnæringene i kommunen ivaretas av Aud Ringsø som er ansatt som fagleder for jord, skog og naturforvaltning og landbruksveileder Hanne Bråten, begge i 100% stillinger. Øvrige næringer blir ivaretatt gjennom kommunens næringsselskap, Hattfjelldal Næringsselskap. Stillingen her har den senere tiden hvert ubesatt. Dette arbeidet har hver ivaretatt av kommunalsjef.

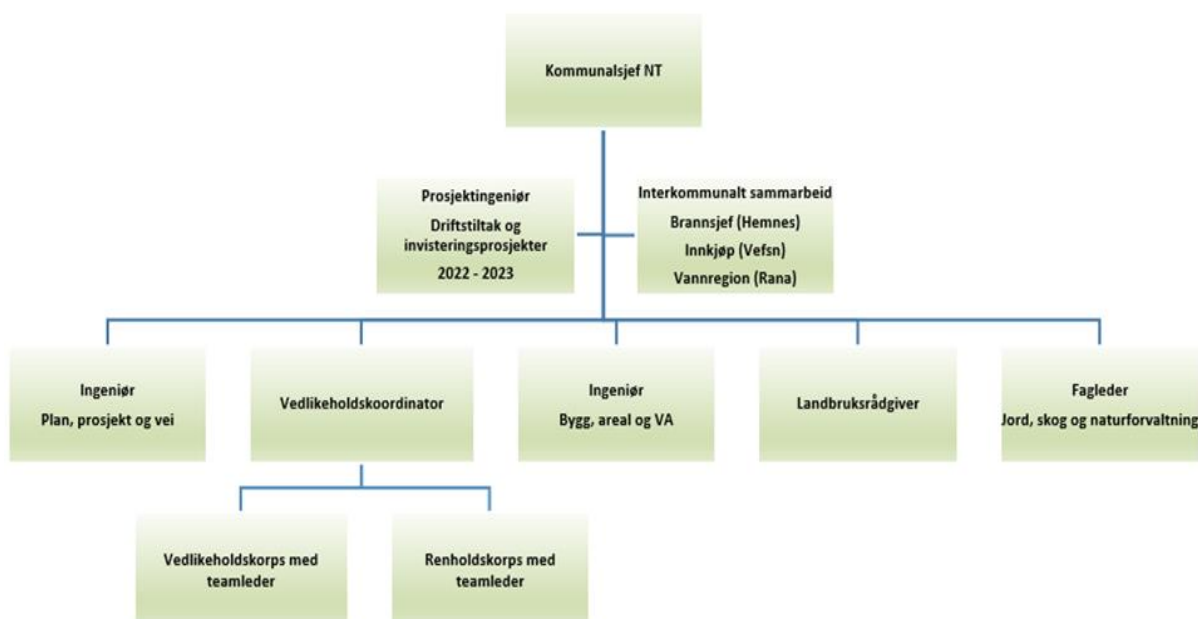
De andre fagområdene er fordelt på 2 ingeniørstillinger. Ingeniør 1 har ansvaret for bygg, areal og VA og ingeniør 2 har ansvaret for plan, prosjekt og vei. Avdelingen har i tillegg benyttet en 100% ingeniørressurs til drift og investeringsprosjekter som er bevilget i 2022.

De praktiske driftsoppgavene på bygg og arealer utføres av et sammensveiset vedlikeholds korps som består av vedlikeholds koordinator, og vedlikeholds korps med 2 teamleder.

Vi har til tider relativt stort behov for vikarer og ekstrahjelp grunnet sykdom, permisjon og ferieavvikling. Dette har til tider bydd på utfordringer, vedlikeholds korpset har da løst dette med økt fleksibilitet på tvers av arbeidsområdene.

Årsverk NT	2022	2023
Ordinære årsverk	21,56	21,57

9.2 Organisasjonskart: Næring og Teknisk 01.01.2023

9.3 Vurdering av regnskapstall

Økonomisk resultat

Regnskap		Regnskap	Per.b(end)	Budsjett	Avvik	%-
2022		2023	2023	2023	kr	Forbruk
63 928 935	Utgifter	69 411 570	64 643 966	52 731 991	4 767 604	107
-31 013 213	Inntekter	-37 687 550	-32 865 477	-23 409 202	-4 822 073	115
32 915 721	SUM	31 724 020	31 778 489	29 322 789	-54 469	100

9.4 Resultatvurdering av tjenester og oppgaver

NT har i år ikke overskredet den budsjetterte rammen. For områdene jordbruk generelt, avløp, slam, sykehjem skole, barnehage, Nyborgveien 1, Brann, renholdstjenesten, idretts/friluftaktiviteter og gatelys har internbudsjettet på disse områdene sprukket. Siden de andre områdene har hatt mindre forbruk opp mot budsjett på det enkelte ansvar har dette medført et underforbruk på 54 tusen kroner opp mot budsjett. Avløp, slam, gatelys og renholdstjenesten har størst overskridelse internt i budsjett for NT. Disse utgjør 1 mill. kr. men dekkes inn av lave kostnader på de andre områdene.

På området utleieboliger har en del stått ledig i påvente av rekrutering i kommunale

stillinger og mottak av flyktninger. Når leiligheter står tomme i påvente av beboer medfører det også tapte inntekter og økte utgifter. Kommunen må da finansiere utgifter som strøm, avgifter og gebyrer som ellers dekkes av leietakerne.

Innenfor vedlikeholds korpset har belastningen vært stor over lang tid og dette toppet seg i forbindelse med covid-19 pandemien. Innenfor renholdstjenesten har mange vært på aktiv sykemelding med tilrettelagt arbeid. Fraværet innenfor området har blitt erstattet med vikarer i langt større grad enn budsjettert noe som har økt lønnskostnadene på området betraktelig, men er nødvendig for ikke å skape merbelastning og nye sykemeldinger.

Tre nye prosjekt er finansiert av Vefsnafondet i 2023.

Tiltak	(tall i hele tusen)	Bevilget
6036 – Arbor AS		8 000
6059 – Helgeland Brønn- og Energiboring AS		200
6060 – BBH Maskinentreprenør AS		800
		Saldo 31.12.23
Vefsnafond		6 879

Lån gitt fra vefsnafondet blir tilbakebetalt etter gjeldende avtaler, fondets totale kapital er høyere enn dagens saldo.

Brann- og feiervesen/Redningstjenesten

Antall/ Aktivitet	2020	2021	2022	2023
Utrykninger brann	6	5	11	4
Av disse falske/unødvendige	0	0	0	1
Andre utrykninger	11	13	5	2
Vaktutrykninger totalt	17	18	16	7

Brann: Antall brannutrykninger i 2023, har vært betraktelig lavere enn året før.

Øvelse: Det ble avholdt samøvelse Brann og Helse på sykeheimen 4.oktober.

Feiing: Det ble utført feiing i 573 pipeløp, og 174 tilsyn

Oppussing/renovering og drift:

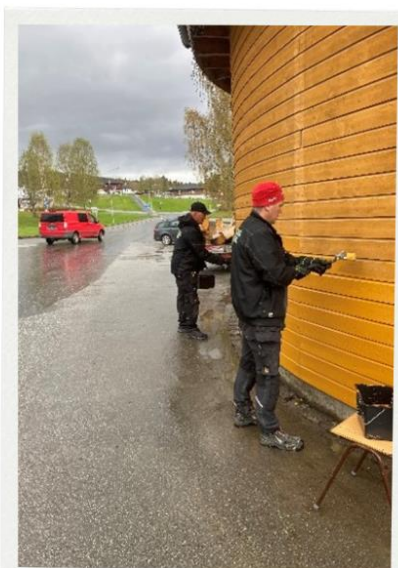
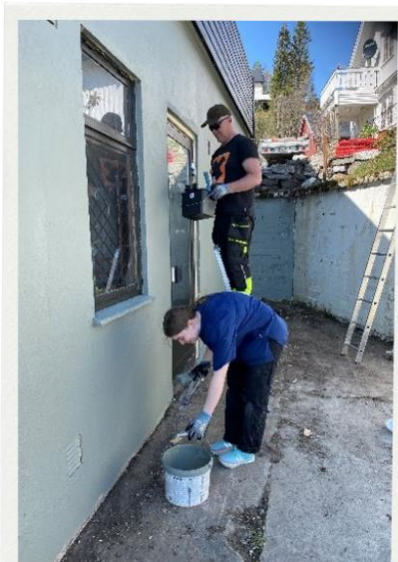
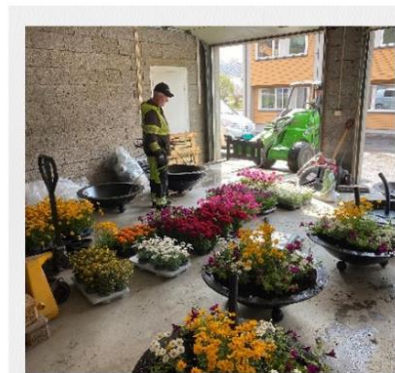
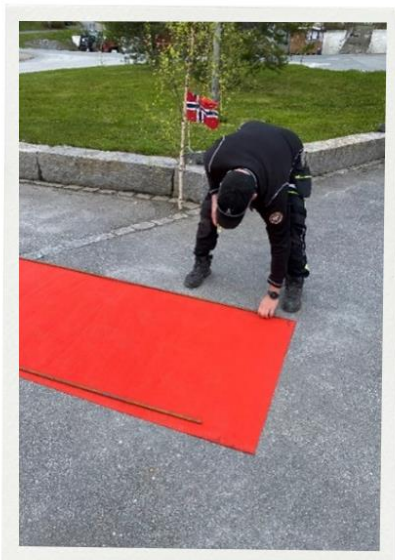
Det var også i 2023 vært stor aktivitet på dette området. Av jobber med større omfang nevnes:

- Totalrenovering av Kalkviksvei 2A-D.
- Totalrenovering Bj.Aaslidsvei 12 A 2.etg. påbegynt.
- Rep. av tak i Austre Slettåsvei 11.
- Takrep. Hotellveien 9
- Nytt takoverbygg Alvetun mot ØST.
- Ifbm flytting av voksenopplæring, ble det lagt ned mye arbeid for å tilrettelegge og klargjøre PAVILJONGEN som ny lokasjon. Nytt ventilasjonsanlegg montert med egne mannskaper. Maling og rundvask.
- Ifbm store utfordringer med belysning i gatelys og lysløype, ble det lagt ned utallige tiler i feilsøking, legging av nye kabler, samt bytte av armaturer som hadde kortslyttet.
- Vi hadde store utfordringer med fyanlegget ved Hattfjelldal oppvekstsenter.
- Maling utvendig Bj.Aaslidsvei 12 og 14. Slutføres sommer 2024
- Sikring av utebod ved NBF
- Sliping og lakkering av gulv i kultursalen
- Mottak og montering ifbm oppgradering i trimrom.
- I likhet med 2022, har det vært mye tilrettelegging i forbindelse med mottak av flykninger fra Ukraina. Her har hele vedlikeholdskorpset deltatt. Renholdere har hatt rundvask i et **STORT** antall kommunale leiligheter i 2023. Flytting mellom leiligheter,
- I sammenheng med kongebesøket 5.juni, ble det rettet ekstra fokus på sentrumsområdet med utvidet beplantning, maling scenebygget, nye brannstasjon, samt tilrettelegging.
- Mye planlegging og gjøremål, vakthold etc. i forbindelse med denne dagen.
- Alt dette i tillegg til ordinære oppfølgingsoppgaver.

Klargjøring
til
kongeparets
besøk

5. juni 2024

IK-bygg

Det ble utstedt 239 arbeidsordre i 2023 mot 232 stk. i 2022 i IK-bygg. Dette kommer i

tillegg til andre hasteoppdrag som avdelingen utfører.

Antall/ Aktivitet	2020	2021	2022	2023	Benevning
Antall leiligheter	55	54	56*	56**	Enheter
Antall omsorgs-/trygdeboliger	41	41	41	41	Enheter
Oppussing leiligheter og omsorgsboliger	4	5	16	10	Enheter
Nye Avlastningsboliger		4	4	4	Enheter
Montenegro	0	0	5	6	Uker utleie
Montenegro	102 892	55 991	98 248	69 239	Netto utgift

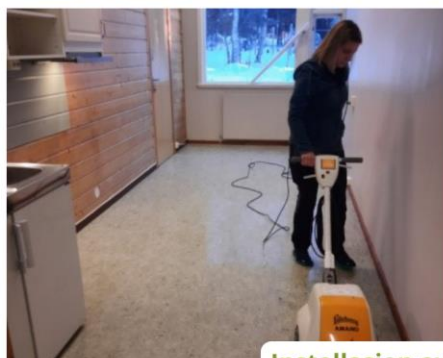
*Splitting av Elgstien 8 B. Opprettet ny leilighet Elgstien 8 D i sokkel, så er «dagstua» i sokkel NBF gjort om til hybel til veterinær. ** Leie av Hotellveien 4 A.

Hattfjelldalshallen har vært mye brukt, det har vært organisert aktivitet i selve hallen syv dager i uka fra kl.14:00 til 22:00. Mye

av utstyret i trimrommet har blitt skiftet ut i 2023. Trimrommet bærer preg av hard bruk og trenger fortsatt mye vedlikehold.

Klargjøring av paviljonger til voksenopplæringa

Installasjon av ventilasjonsanlegg, rundvask og møblering

VAR-området

Antall/ Aktivitet	2020	2021	2022	2023	Benevning
Tømming private septiktanker	187	185	182	199	Stk
Gitte utslippstillatelser fritidsboliger	0	4	11	6	anlegg
Gitte utslippstillatelser helårsboliger	0	0	0	1	anlegg

Høsten 2023 startet arbeidet med å legge ny vannledning i Bj. Aaslidsvei. Et firma fra Inderøy i Trøndelag vant anbudskonkurransen og 12 boliger skal kobles til ny vannledning.

Arbeidet skulle ferdigstilles før jul, men pga. lengre perioder med meget kaldt vær ble arbeidet midlertidig avsluttet i midten av desember. Arbeidet vil gjenopptas våren 2024.

Det er i løpet av året gjennomført 45 analyseprøver av vann. Dette iht. prøveplan for vann. I tillegg kommer prøvetaking av basseng og avløp.

Kommunal Vei

Prosjekt med opprusting av kommunale veier ble startet høsten -19, med noe reasfaltering i sentrum og grøfting/grusing av prioriterte bygdeveier. Prosjektet fortsatte i 2020 og 2021. Siste fase av prosjektet ble utført i 2022. Under vårløsning i april/mai 2023 kunne det registreres betydelig forbedringer på de kommunale rodene. Rodene ble ikke ufremkommelige og tørket mye raskere opp slik at vedlikehold kunne utføres.

Det ble i 2021 skrevet fastkontrakter med 5 års varighet + opsjon på nye 3 år for brøyting/strøing på alle roder kommunen har vintervedlikeholdet på. Dette har medførte lavere kostnader i 2023. Innenfor vinterdrift av veier har vi i høst fått økte kostnader pga. kontraktsfestet justering av

pris i henhold til indeksregulering for oktober. Merforbruk på vinterdrift av veier er innekket med midler avsatt til sommervedlikehold av kommunale veier.

Kommunen har i tillegg 5 års kontrakter for sommervedlikehold på vei (kosting av kommunale gater og plasser, samt kantslått langs kommunale veier. Dette innbefatter også siktrydding langs kommunale veitraseer og kommunale plasser). Disse vil få tilsvarende økning i pris i 2024.

Avdelingen lyste i 2022 ut konkurranse angående stikkesetting og opptak av brøytestikker, mottatte tilbud var høyere enn hva avdelingen selv kunne utføre jobben for med leid utstyr. Vi valgte da å leie stikkesetter og utføre jobben med eget personell. Dette har bidratt til reduksjon av kostnader på dette området.

Årsmelding 2023

Mjølkelvbrua ble landsatt og sikret etter at flommen den 21. september 2020, sprengte det sørlige brukaret. Forprosjekt angående ny bru inkl. kostnadsestimat er mottatt. Kostnadsestimat for ny bru på ny lokasjon er beregnet til kr 19. 5 mil + mva. Ut fra tilsvarende prosjekt i regionen antas dette estimatet å være lavt. Vi har i 2023 undersøkt om NVE sin flomforbygging oppstrøms har økt faren for brukollaps. Det er ingen indikasjon på det. Det jobbes nå med et 4. alternativ med oppbygging av nytt søndre brukar, lengre bjelker og gjenbruk av nordre kar. Dette er den rimeligste løsningen.

Antall/ Aktivitet	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stikkrennetining/sluker	192	219/12	20/17	267/7	209/19	270/25
Bytte av stikkrenner	4			12	2	3

Næring generelt

Næringsutvikling som faller utenfor jord, skog og naturforvaltning blir utført av Hattfjelldal næringssselskap i henhold til avtalt kontrakt.

Jord, skog og naturforvaltning er i gjerning med div. høringsuttalelser, saksbehandling, kontroller og annet feltarbeid, i tillegg til intensiv sesong med skutersøknader. Ansvarsfeltet omfatter også viltforvaltning, forvaltning av verneområder og verne-

Mange ødelagte/svarte gatelysarmatur er også i 2023 skiftet ut. Her sliter vi fortsatt med mye feil på ledningsnett etter pløying av fiber i sentrum i 2011.

Hoved inspeksjon av kommunale bruer ble gjennomført i 2021. Denne kontrollen er pålagt og gjennomføres vært 5 år. I 2023 er utbedringer blitt gjennomført på Baklibrua, Grubblandsbrua og Kvalpskarmobrua.

Det er i tillegg utført siktrydding langs kommunale veier og plasser i 2023.

problematikk jevnt over hele året. Denne avdelingen har også i 2023 rullert og vedtatt nye tiltaksstrategier for kulturlandskap og miljø, skog og klima, og retningslinjer og vilkår for bruk av tilskudd til tiltak i beiteområder.

Alle disse er nå slått sammen til ett dokument: Tiltaksstrategier for spesielle miljøtiltak i landbruket, tilskudd til miljøtiltak i skog og tilskudd til tiltak i beiteområder 2024-2027.

Jordbruk

Aktivitet	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nydyrking	2/54	4/106	0	4/91	5/81	7/131
Produksjonstilskudd/ avløsertilskudd	82	77	78	73	73	76
Sykdomsavløsning	15	3	8	17	7	9
Miljøtilskudd	44	36	20	36	18	36
Kommunale tilskudd	10	13	9/42 *	10/*33	31	43
SMIL	4	2	5	0	4	2
Oppmåling jordbruksareal	10	6	6	7	6	11
Drenering				1	2	2
Tilskudd til tiltak i beiteområder				4	7	3
Søknad om motorferdsel				47	22	66

Konsesjon for overtakelse av landbrukseiendom: Behandlet 4 søknader i 2023 Alle innvilget.

Kontroller i landbruket

Jf. krav fra statsforvalteren ble 10% av antall søknader (produksjonstilskudd) trukket ut til kontroll.

Kontroll av driveplikt startet 2023, og fortsetter 2024.

Skog

Skogfond

Tiltak	Antall	Tilskudd kr.
Nyplanting	117 625 stk.	261 145
Avvirking	28 276 m ³	

Behandlet og godkjent 33 søknader i 2023

Skogbruksplan

Det ble i 2021 bestemt at det skal lages nye skogbruksplaner med miljøregistreringer (MIS). I samarbeid med Statsforvalteren har private skogeiere og Statskog i kommunene Vefsn, Grane, Hemnes og Hattfjelldal i løpet av 2022 fått til en avtale på 60% statlig tilskudd ved planbestillinger på over 1 mill. daa innen fristen.

- Bestilt areal inkl. Statskog: 1.181.969 daa.
- For Hattfjelldal: 402.331 daa.
- Utvalgte skogarealer i Hattfjelldal ble taksert i august-2023
- Beregnet ferdig plan i november 2024.

Kontroller

Resultatkontroll og foryngelse

Resultatkontroll: 5 hogstfelt plukkes ut av Statsforvalter. Kontrollerer at hogst er utført etter plan og de standarder som skogeier og entreprenør må forholde seg til. Kontrollerer også at foryngelsen er tilstrekkelig etter standard.

NMSK-kontroll

Ca. 10% av søknader om tilskudd til foryngelse skal kontrolleres.

Rentemidler

Renter fra skogfond legges inn på egen konto, som kommunen disponerer, under kontroll av statsforvalteren. Nytt budsjett lages for hvert år av skogbruksansvarlig. I 2023 ble finansiering av intensivert innsalg til skogbruksplan (Allskog) finansiert av rentemidler.

Reviderte, rullerte planer og forskrifter i 2023

Ferdig: Trafikksikkerhetsplan (godkjent i 2021) og kommunen ble godkjent som trafikksikker kommune i 2022, Reguleringsplan Hattfjelldal sør,

Pågår: Kommunal Beredskapsplan, Kriseplan, Internkontroll VA, Hovedplan Vannforsyning (revideres), Kommunens arealplan, Delplan for Hattfjelldal sentrum, Motorferdselsplan.

Drift og investeringsprosjekter 2023

- Veterinærprosjektet (ferdigstilt, men sendt tilbake til adm. for videre utredning). Det jobbes nå med organisering av tjenesten.
- Digitalisering av veterinærtjenesten, utført.
- Brannstasjon trinn 2, utført.
- Bolyst, utført.
- Klimatiltak, pågår.
- Brannvarsling sykehjem, utført.
- Styresystem ventilasjon sykehjem, pågår.
- Styresystem varmesentral skole, pågår.
- Utskiftninger av vannledninger, pågår.
- Utvidelse lager Finnmomyra, pågår.
- Ny bussholdeplass ved skolen, pågår.
- Forprosjekt sykehjem, pågår.
- Forprosjekt/hovedprosjekt renovering barnehage, pågår.
- Oppgradering av fasade og uteområde Hattfjelldal skole, del 1 og 2 utført, del 3 slutføres i 2024.
- Restaurering av NBF, pågår.
- Planlegging/prosjektering kirkegård, pågår, tomt overdratt til kommunen.
- Reasfaltering trinn 1 og 2, trinn 1 utført, siste del av trinn 2 utføres i 2024.
- Forprosjekt Mjølkelva bru, pågår.
- Vedlikeholdsroboter, (robotisering av arbeidsoppgaver på skole, bibliotek, basseng, rådhus samt robotisering mot grøntareal er utført i 2022), utført.
- Kommunale bruer, pågår.
- Ny industrivaskemaskin, pågår.
- Skogpådriver, utført.
- Demensboliger, pågår.

9.5 Fremtidige utfordringer

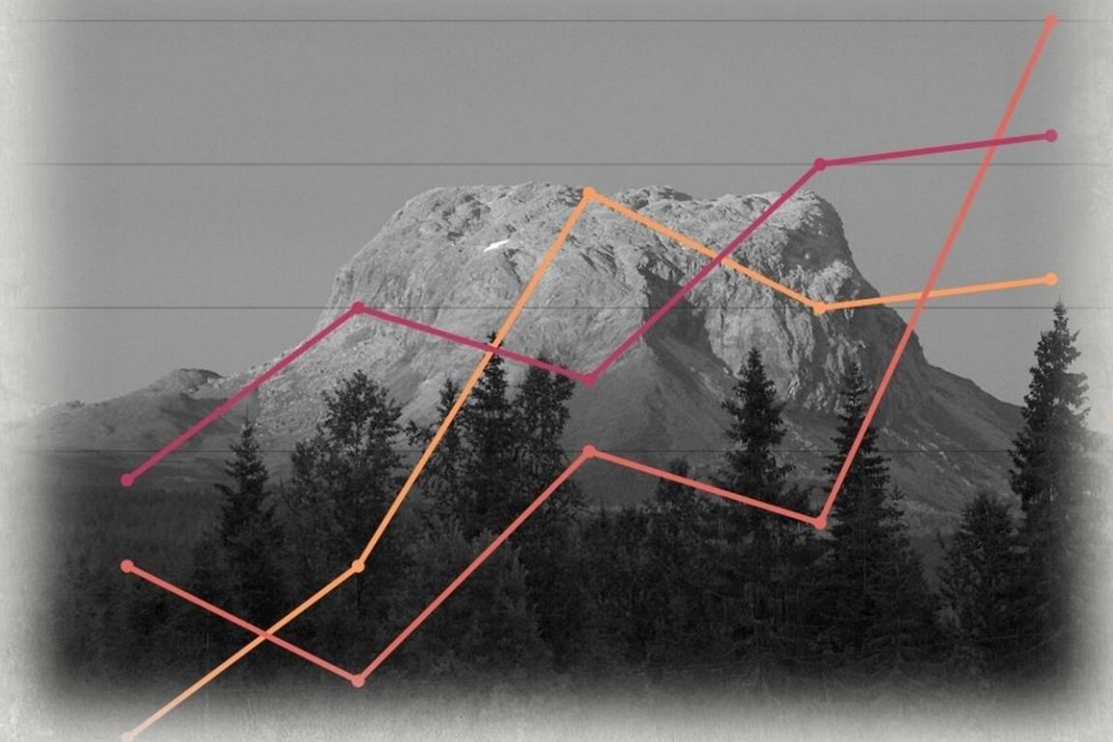
Det har siden 2022 vært et meget vanskelig å skaffe vikarer ved langtidssykdom, dette ser ut til å vedvare. Dette utgjør en stor belastning, særlig innenfor vedlikeholds korpset som sliter med høyt sykefravær. Vaktmestrene har også 2023 deltatt aktivt på renhold for å få kabalen til å gå opp. Nok tilgjengelig arbeidskraft for utførelse av driftsoppgaver blir en stor utfordring i kommende år.

Hovedfokus for 2024 er:

- Rekruttere og beholde tverrfaglig kompetanse innen alle fagfelt i avdelingen.
- Tilgjengelige ressurser til utredning, prosjektering og gjennomføring av små og mellomstore driftsprosjekt og investeringer.
- Nye deltakere og vikarer til veterinærvakta er vanskelig å rekruttere over hele distrikts Norge. Situasjonen utnyttes med høye krav om godtgjørelse.
- Boliger til ansatte, trygde og omsorgssektor, flyktninger, og innbyggere som ønsker å bosette seg i kommunen.

HØVEDOVERSIKTER OG NØKKELTALL

10 HOVEDOVERSIKTER OG NØKKELTALL

10.1 Økonomisk oversikt drift

	Note	Regnskap 2023	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd		94 474 088	93 550 000	89 000 000	92 014 984
2 Inntekts- og formuesskatt		30 012 915	30 500 000	30 400 000	30 282 659
3 Eiendomsskatt		5 764 940	5 700 000	5 400 000	5 443 583
4 Andre skatteinntekter		13 465 463	13 013 000	13 013 000	13 346 646
5 Andre overføringer/tilskudd fra staten		11 315 706	10 659 000	7 731 000	7 965 895
6 Overføringer og tilskudd fra andre		52 028 936	33 017 652	33 141 377	45 962 102
7 Brukerbetalinger		5 534 320	4 361 000	4 361 000	4 935 237
8 Salgs- og leieinntekter		33 356 894	31 577 274	31 577 274	26 070 207
9 SUM DRIFTSINTEKTER		245 953 262	222 377 926	214 623 651	226 021 313
10 Lønnsutgifter		124 232 716	116 716 291	114 423 291	113 066 116
11 Sosiale utgifter	11	22 058 808	20 039 399	16 550 399	23 374 396
12 Kjøp av varer og tjenester		72 682 901	52 466 359	50 308 259	70 966 603
13 Overføringer og tilskudd til andre		39 268 125	37 329 203	25 202 928	26 427 179
14 Avskrivninger	4	9 028 285	9 028 300	8 149 500	8 963 352
15 SUM DRIFTSUTGIFTER		267 270 835	235 579 552	214 634 377	242 797 647
16 BRUTTO DRIFTSRESULTAT		-21 317 573	-13 201 626	-10 726	-16 776 335
17 Renteinntekter		3 840 538	2 910 000	2 410 000	2 072 692
18 Utbytter		927 188	925 000	1 800 000	2 662 531
19 Gevinster/tap finansielle omløpsmidler		1 366 547	1 000 000	500 000	-180 858
20 Renteutgifter	8	2 961 692	2 840 000	2 910 000	1 803 273
21 Avdrag på lån	10	4 221 026	4 470 000	4 470 000	4 221 026
22 NETTO FINANSUTGIFTER		-1 048 445	-2 475 000	-2 670 000	-1 469 935
23 Motpost avskrivninger	4	9 028 285	9 028 300	8 149 500	8 963 352
24 NETTO DRIFTSRESULTAT		-13 337 733	-6 648 326	5 468 774	-9 282 917
25 Overføring til investering		0	0	0	154 724
26 Avsetninger til bundne driftsfond	13	17 072 624	12 877 389	12 262 389	14 287 299
27 Bruk av bundne driftsfond	13	-25 431 641	-23 766 864	-12 486 864	-15 544 870
28 Avsetninger til disposisjonsfond		0	7 809 000	8 698 000	1 250 000
29 Bruk av disposisjonsfond		-4 978 716	-3 567 851	-3 004 751	-9 430 070
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
31 SUM DISPONERINGER/DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT		-13 337 733	-6 648 326	5 468 774	-9 282 917
32 FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR		0	0	0	0

- Brutto driftsresultat: Viser hvor stor del av driftsinntektene som er igjen etter at driftsutgiftene er dekket. Brutto driftsresultat skal minimum dekke netto rente- og avdragsutgifter.
- Netto driftsresultat: Viser hvor stor del av driftsinntektene som er igjen etter at også netto rente- og avdragsutgiftene er betalt. Netto driftsresultat skal dekke tidligere års merforbruk og/eller gå til investeringer og/eller avsetninger til fond.
- Sum disponeringer/dekning av netto driftsresultat: Viser hvor mye fondsmidler som er brukt i driftsregnskapet og hvor mye som er avsatt til fond.

10.2 Bevilgningsoversikt investering – A

	Note	Regnskap 2023	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap 2022
1 Investeringer i varige driftsmidler		1 678 383	2 255 750	5 137 500	1 340 517
2 Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
3 Investeringer i aksjer/andeler i selskaper		599 000	625 000	600 000	574 194
4 Utlån av egne midler		0	0	0	0
5 Avdrag på lån	10	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter		2 277 383	2 880 750	5 737 500	1 914 711
7 Kompensasjon for merverdiavgift		145 671	168 750	587 500	17 615
8 Tilskudd fra andre		0	0	1 600 000	0
9 Salg av varige driftsmidler	4	1 452 244	0	0	1 023 771
10 Salg av finansielle anleggsmidler	15	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	10	553 691	553 700	553 700	553 692
13 Bruk av lån		1 194 625	2 929 900	2 950 000	0
14 Sum investeringsinntekter		3 346 231	3 652 350	5 691 200	1 595 078
15 Videreutlån		0	1 000 000	1 000 000	765 670
16 Bruk av lån til videreutlån		0	1 000 000	1 000 000	765 670
17 Avdrag på lån til videreutlån	10	737 249	530 000	530 000	673 044
18 Mottatte avdrag på videreutlån	10	439 989	530 000	530 000	487 321
19 Netto utgifter videreutlån		297 260	0	0	185 723
20 Overføring fra drift		0	0	0	-154 724
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	13	0	0	0	0
22 Bruk av bundne investeringsfond	13	0	0	0	-132 735
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond		553 691	553 700	553 700	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	-600 000	0
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		217 897	217 900	0	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		771 588	771 600	-46 300	-287 459
27 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)		0	0	0	217 897

Ønsker du å se notene, se i årsregnskapet.

10.3 Bevilgningsoversikt investering – B

	Regnskap 2023	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap 2022
9640 Vannforsyningsanlegg/avløp	759 575	1 250 000	2 000 000	157 805
9641 Avløpsanlegg	161 139	162 000	200 000	0
9667 Trygdeboliger	343 125	312 500	0	0
9674 Demensboliger	79 130	93 750	0	225 343
9684 Gatelys	0	0	2 500 000	0
9692 Kommunebil	0	0	0	868 096
9694 Vedlikeholdsroboter	335 414	437 500	437 500	89 273
Investeringer i varige driftsmidler	1 678 383	2 255 750	5 137 500	1 340 517
9201 Egenkapitalinnskudd	574 000	600 000	600 000	519 194
9203 Kjøp av aksjer og andeler	25 000	25 000	0	55 000
SUM Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	599 000	625 000	600 000	574 194
SUM Investeringsutgifter	2 277 383	2 880 750	5 737 500	1 914 711

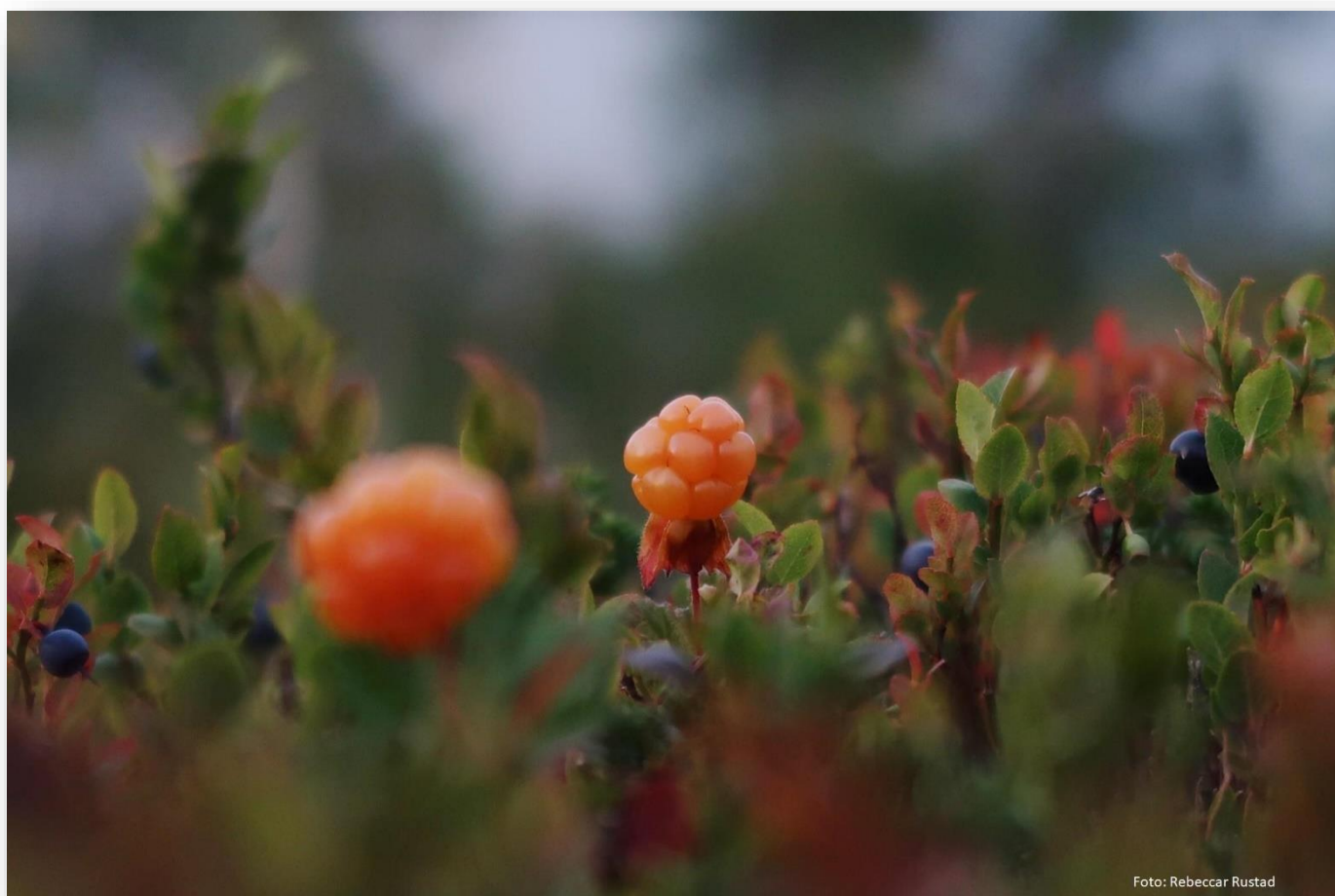

Foto: Rebeccar Rustad

10.4 Balanse

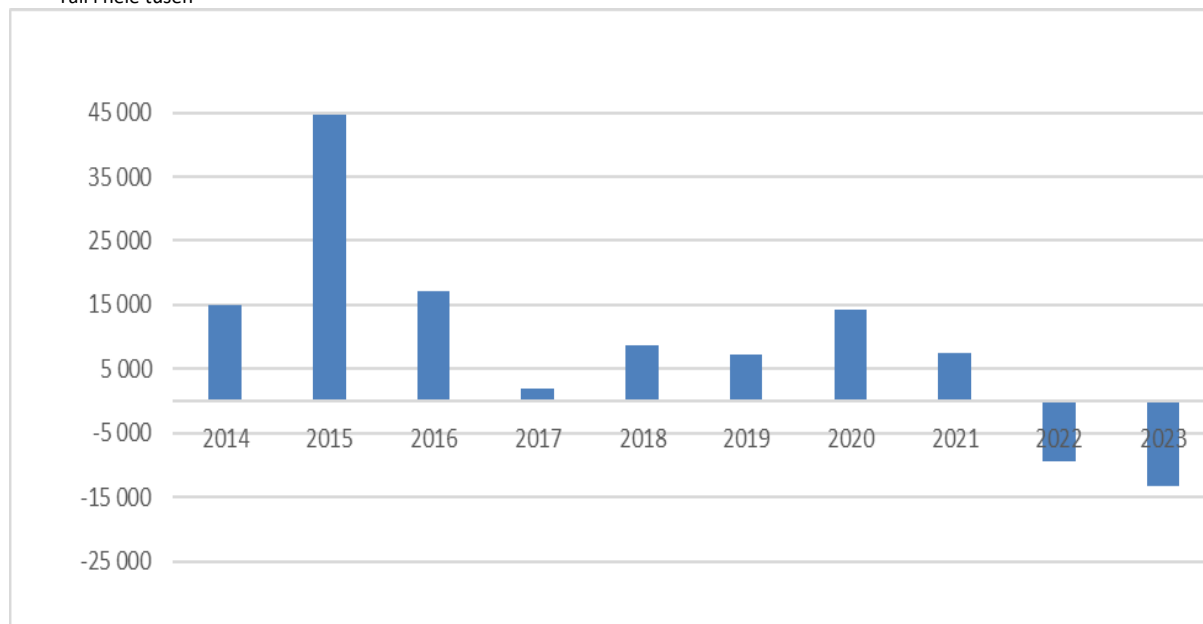
	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		547 201 409	534 860 325
I. Varige driftsmidler		202 709 762	210 511 933
1. Faste eiendommer og anlegg	4	198 149 948	205 059 537
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	4 559 814	5 452 397
II. Finansielle anleggsmidler		35 392 915	35 615 453
1. Aksjer og andeler	5	25 602 274	24 810 976
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	6	9 790 641	10 804 477
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	11	309 098 732	288 732 939
B. Omløpsmidler		138 580 266	137 252 676
I. Bankinnskudd og kontanter		97 521 806	103 575 609
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		41 058 460	33 677 067
1. Kundefordringer		7 704 281	7 477 322
2. Andre kortsiktige fordringer		19 473 277	19 997 990
3. Premieavvik	11	13 880 902	6 201 756
Sum eiendeler		685 781 675	672 113 000
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		265 606 241	276 600 558
I. Egenkapital drift		80 651 262	93 988 995
1. Disposisjonsfond		46 011 129	50 989 845
2. Bundne driftsfond	13	34 640 133	42 999 150
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		3 882 878	3 111 291
1. Ubundet investeringsfond		2 202 878	1 649 187
2. Bundne investeringsfond	13	1 680 000	1 680 000
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	-217 896
III. Annen egenkapital		181 072 101	179 500 272
1. Kapitalkonto	2	177 122 101	175 550 272
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	3	3 950 000	3 950 000
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3	0	0

Årsmelding 2023

	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
D. Langsiktig gjeld		377 450 448	364 925 818
I. Lån		74 269 045	76 277 320
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	9	74 269 045	76 277 320
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse	11	303 181 403	288 648 498
E. Kortsiktig gjeld		42 724 986	30 586 625
I. Kortsiktig gjeld		42 724 986	30 586 625
1. Leverandørgjeld		10 811 222	9 216 979
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		31 913 764	21 267 493
5. Premieavvik	11	0	102 153
Sum egenkapital og gjeld		685 781 675	672 113 000
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		7 371 139	5 615 764
II. Andre memoriakonti		819 696	358 372
III. Motkonto for memoriakontiene		-8 190 835	-5 974 136

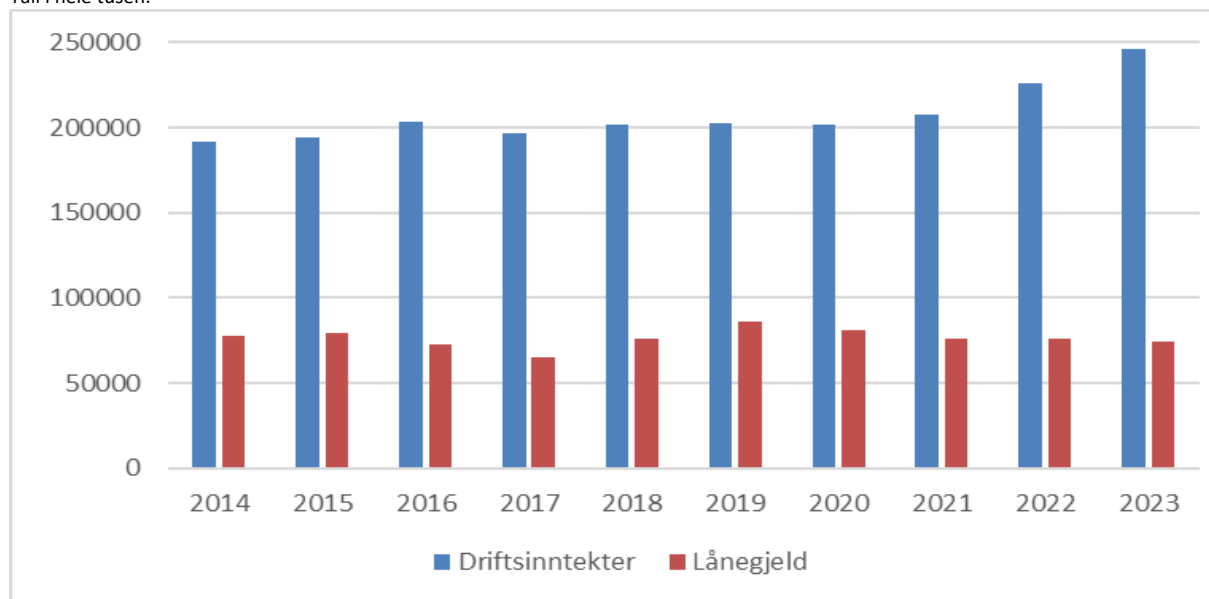
10.5 Netto driftsresultat 2014 – 2023

Tall i hele tusen

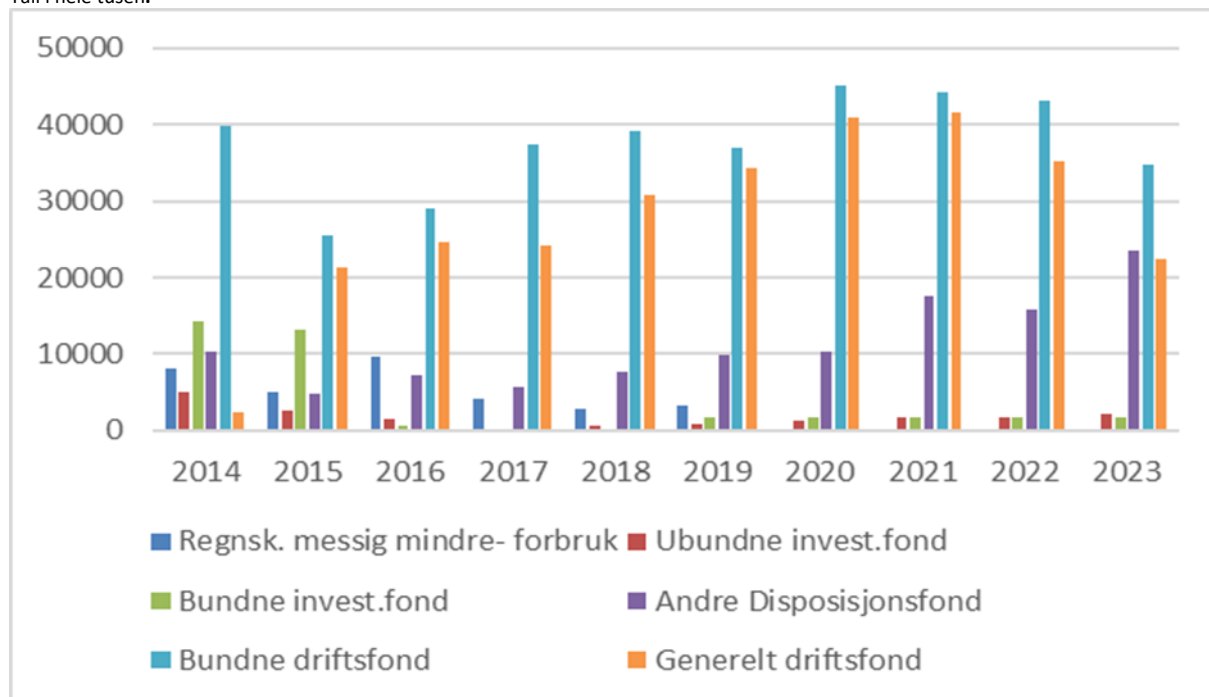
10.6 Lånegjeld i fht. driftsinntekter 2014 – 2023

Tall i hele tusen.

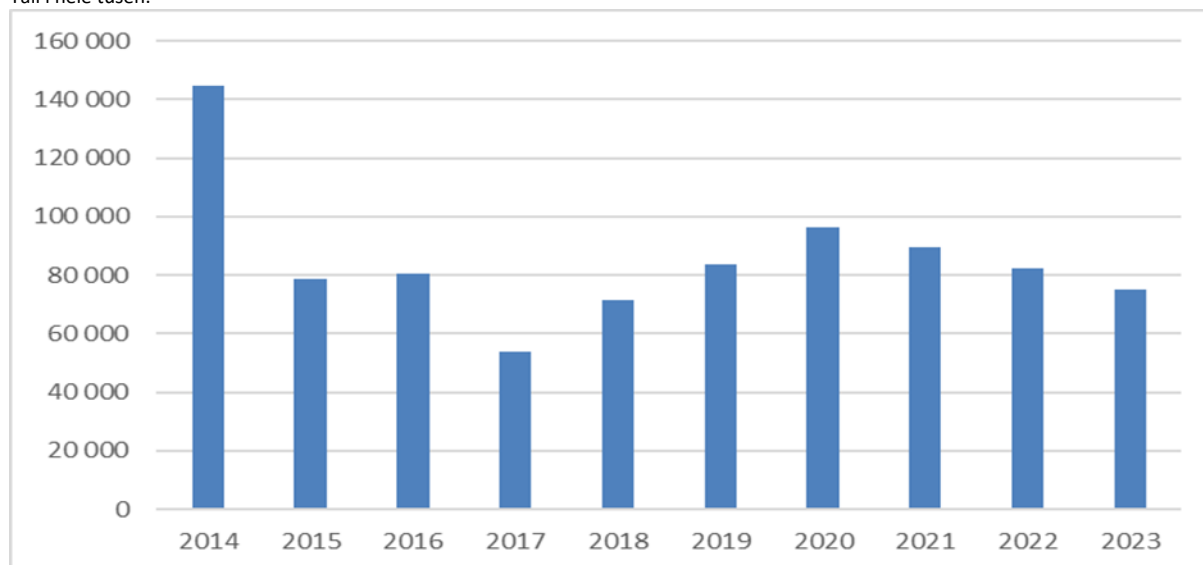
10.7 Fond 2014 – 2023, fordelt på typer fond

Tall i hele tusen.

10.8 Likviditetsutvikling 2014 – 2023

Tall i hele tusen.

Grafen viser utviklingen av likviditeten fra 2014 til 2023. Det er bankinnskudd og kasse, ekskl. skattetrekkkonto som er med i denne oversikten. Langsiktig likviditetsplassering er holdt utenfor. Ved utgangen av året utgjorde verdien av denne plasseringen ca. kr. 17,8 mill.

Før 2014 hadde kommunen «kunstig høy» likviditet på grunn av at kommunen ble pålagt av KRD å utgiftsføre ubetalt lån og morarenter til DnB. Dette under påvente av evt. rettssak mellom «Terra»-kommunene og DnB. I 2015 ble det endelig forliksoppgjør med DnB. Det ble da betalt kr 72 461 204,- til DnB.

10.9 Finansielle måltall

Kommunelovens § 14.1 sier at *kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid*. Kommunen skal ha en sunn og langsiktig økonomiforvaltning.

Den nye kommuneloven, som på økonomisiden gjelder fra 2020, inneholder nå en lovfestet plikt til å benytte finansielle måltall som verktøy for langsiktig styring av kommunens økonomi. Loven inneholder

Det er i kommunestyresak 098/19 vedtatt finansielle måltall for Hattfjelldal kommune.

I 2016 fikk kommunen utbetalt kr 8,8 mill etter rettssaken mot ACE. I 2018 fikk kommunen utbetalt kr 9,7 mill fra boet til Terra Security. I 2019 fikk kommunen utbetalt kr 7,5 mill etter forlik med forsikringsselskapet AIG. Med denne utbetalingen er det satt punktum i «Terrasaken».

Utbetalingene relatert til Terra-saken har forbedret likviditeten, men det vil nå ikke lenger bli flere utbetalinger relatert til den saken.

Vi ser at fra 2020 og utover har kommunen en negativ utvikling i likviditeten.

likevel ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle. Kommunen må selv definere gode og relevante måltall, som kan bidra til å synliggjøre økonomiske prioriteringer på en enkel og lettfattelig måte. Disse måltallene skal brukes i planleggingen når man lager budsjett og økonomiplan. Årsmeldingen vil i neste omgang vise om man nådde målene kommunestyret har satt.

Spesifikasjon av finansielle måltall:

Alle tall i hele 1000

	Måltall	R 2020	R 2021	R 2022	R 2023
Driftsinntekter		201 577	207 362	226 021	245 953
Netto driftsresultat		14 202	7 589	-9 283	-13 338
- i % av driftsinntekter	>1,75 %	7,0 %	3,7 %	-4,1 %	-5,4 %
Disposisjonsfond*		51 202	59 170	50 990	46 011
- i % av driftsinntekter	>8 %	25,4 %	28,5 %	22,6 %	18,7 %
Generelt driftsfond*		40 868	41 525	35 185	22 397
- i % av driftsinntekter		20,3 %	20,0 %	15,6 %	9,1 %
Netto lånegjeld**		68 345	64 352	59 857	57 107
Gjeldsgrad	<60 %	33,9 %	31,0 %	26,5 %	23,2 %

*) Disposisjonsfond består av flere forskjellige fond. Generelt driftsfond er den delen av disposisjonsfondene som kommunestyret ikke har bundet opp til andre formål.

***)Netto lånegjeld = Langsiktige lån – ubrukte lånemidler – utlån.

Netto driftsresultat viser hva kommunen har igjen etter at drift- og finansutgifter er dekket. NDR er ikke et overskudd, men har et formål som skaper handlingsrom og egenkapital til investeringer. Kommunen er da i stand til å møte uforutsette hendelser og skjerme tjenesteleveransen til innbyggerne. Her regnes den i % av driftsinntekter. I Kommunal Økonomisk Bærekraft (KØB)-sammenheng kan vi se på NDR som økonomisk bærekraft over ett år – perioden for et årsbudsjett.

Disposisjonsfondet er kommunens frie oppsparte midler. En kommune trenger reserver for å møte større uforutsette hendelser. Med et disposisjonsfond har kommunen tid til å gjøre nødvendige endringer i driften og sikre en stabil tjenesteleveranse. Disposisjonsfondet kan også benyttes til større planlagte tiltak. I KØB-sammenheng kan vi se på disposisjonsfondet som økonomisk bærekraft over fire år – perioden for økonomiplanperioden.

Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Dersom en kommune har mye gjeld (høy gjeldsgrad), fører dette til høye årlige utgifter til renter og avdrag i lang tid

fremover. Det blir dermed mindre penger igjen til tjenesteleveranse og fremtidige investeringer. Handlingsrommet blir mindre. I KØB-sammenheng kan vi se på gjeldsgraden som økonomisk bærekraft over generasjonene i et 40-årsperspektiv.

I årene 2020 til 2021 er måltallet innenfor når det gjelder netto driftsresultat. I 2022 og 2023 er netto driftsresultat på – 4,1 og -5,4 %. Dette er langt fra måltallet. Hattfjelldal kommune har opparbeidet seg reserver, så det er ikke problem at netto driftsresultat er negativt for et år. Men man må prøve å snu resultatet for 2024, slik at ikke alle reservene blir brukt opp.

Regnskapet er innenfor måltallene både når det gjelder disposisjonsfond og gjeldsgrad. Dette for alle 4 årene som står i tabellen.

Det er veldig viktig at man gjennomfører tiltak for å bedre økonomien. Hattfjelldal kommune har siste årene hatt for store driftskostnader sammenlignet med driftsinntekter. Budsjett og økonomiplan er også satt opp med negative tall på netto driftsresultat. Dette vil raskt tappe kommunen for reserver, og redusere kommunens handlingsrom.

10.10 Endret økonomisk situasjon, rettsaker mv.

Selv om endringen i folketall går litt i bølgedaler, har kommunen de siste 20 årene hatt en vesentlig reduksjon i folketallet. Hvis denne trenden fortsetter, vil kommunen de nærmeste årene få store utfordringer med økonomien. Når folketallet går ned vil inntektene blir redusert. Det vil trolig ta lengre tid før man greier å redusere kostnadene. Innbyggernes behov for tjenester avtar ikke i samme grad som inntektene reduseres. Prognoser fra

SSB tilsier at andelen eldre over 80 år vil øke, og andel yngre under 19 år vil synke i årene fremover. Flere eldre med pleiebehov vil i utgangspunktet kreve økte økonomiske ressurser. Andelen av befolkningen i yrkesaktiv alder vil synke de neste 10 år, noe som vil redusere inntektsskattenivået.

Hattfjelldal kommune har pr i dag ingen saker som venter på rettslig behandling.

10.11 Utvalgte nøkkeltall Kostra

Det vil bli utarbeidet et eget hefte som inneholder Kostra nøkkeltall.

10.12 Kraftrelaterte inntekter

Type inntekt	2020	2021	2022	2023
Salgsinntekter konsesjonskraft	16 190 759	9 582 245	12 170 981	18 507 476
Netto inntekter konsesjonskraft	8 250 632	995 133	4 383 508	8 652 809
Konsesjonsavgifter	10 373 595	10 513 244	10 513 244	10 513 244
Eiendomsskatt kraftproduksjon/-linjer	2 523 310	3 086 946	2 964 175	3 310 470
Naturressursskatt	2 725 409	2 804 791	2 833 402	2 952 219
Utbytte Helgelandskraft	1 848 000	2 905 056	2 572 416	835 296
SUM	25 720 946	20 305 170	23 266 745	26 264 038

10.13 Økonomisk resultatvurdering

Hattfjelldal kommune hadde et negativt netto driftsresultat på -13,3 mill kr i 2023. Til sammenligning var det et negativt netto driftsresultat i 2022 på -9,3 mill kr. Hattfjelldal kommune hadde et merforbruk før strykninger i 2023 på 8,7 mill kr. Til sammenligning hadde kommunen et merforbruk før strykninger på kr 0,8 mill i 2022.

I henhold til reglene for årsavslutning, ble avsetning til disposisjonsfond (fond pensjonspremie) strøket med kr 7,8 mill. I tillegg ble det brukt kr 0,9 mill ekstra av disposisjonsfond (generelt driftsfond) til å dekke merforbruket. 7,8 mill kr i avsetning til fond pensjonspremie som måtte strykes, er budsjettert med å bruke i 2024 til å dekke årets amortisering av premieavvik. Da disse

pengene ikke er på pensjonspremfondet i 2024, må disse 7,8 mill kr tas av generelt driftsfond til å dekke disse kostnadene.

Investeringsregnskapet hadde et udisponert resultat før strykninger på kr 1,7 mill. I henhold til reglene for årsavslutning, ble bruk av lån strøket med samme beløp.

Rammetilskudd og skatt

Rammetilskudd ble ca 0,9 mill kr høyere enn regulert budsjett. Skatteinntekter, inkludert eiendomsskatt og naturressursskatt ble ca som budsjettert.

Kraftinntekter

Kraftinntektene har vært høyere i 2023 enn i 2022. Netto inntekter på salg av konsesjonskraft var i 2023 på 8,7 mill,

sammenlignet med 4,4 mill og 1,0 mill i 2022 og 2021. Man kan ikke påregne nivået fra 2023 på kraftrelaterte inntekter de kommende årene.

Andre inntekter

I 2023 har vi mottatt tilskudd til bosetting av og norskundervisning til flyktninger på kr 8,5 mill, mot kr 4,8 mill i 2022.

Renteinntekter og gevinst/tap finansielle instrumenter har i 2023 hatt ca 1,1 mill

høyere inntekt enn regulert budsjett. Samme inntekt var kr 2,8 mill høyere sammenlignet med 2022.

Rammeområdene

Rammeområdene hadde samlet et merforbruk sammenlignet med regulert budsjett på kr 11,9 mill. Økonomien til rammeområdene blir nærmere kommentert under kommentarer avvik mellom budsjett og regnskap.

10.14 Kommentarer avvik mellom budsjett og regnskap

Rammeområder

Til sammen har rammeområdene et overforbruk på 11,9 mill kr.

Politiske styringsorganer

Tjenesteyting til menigheten har vært høyere enn budsjettert. Det har også tilskudd til PPD. Samlet har rammeområdet en overskridelse på 0,6 mill kr.

Sentraladministrasjonen

Rammeområdet har et overforbruk på ca 1,5 mill kr. IKT-avdelingen har hatt fokus på å ta i bruk løsninger og tiltak for å effektivisere driften, og øke datasikkerheten. Lønnsøkningen har vært større på avdelingen enn forutsatt i budsjett. Noen kostnader som skulle vært utgiftsført på andre rammeområder er ført på sentraladministrasjonen.

Helse og omsorg

Rammeområdet har et overforbruk på ca 11,1 mill kr. Det er først og fremst legetjenesten, hjemmetjenesten og Alvetun som har hatt merforbruk. En stor del av merforbruket på disse tre avdelingene kommer av at det har vært svært vanskelig å få besatt enkelte stillinger, spesielt leger, sykepleiere og helsefagarbeidere. Her har en måtte leie inn vikarer via vikarbyrå. Dette medfører betraktelig høyere kostnader enn å lønne egne ansatte..

NAV

Utbetalinger til sosialhjelp har vært langt over budsjett i 2023. Likevel har avdelingen minimalt avvik mellom regulert budsjett og regnskap.

Oppvekst og kultur

Rammeområdet har et underforbruk på ca 1,2 mill kr. Hattfjelldal barnehage har hatt et overforbruk på ca 0,8 mill kr. Dette gjelder i hovedsak lønn til vikarer og ekstrahjelp. Hattfjelldal skole og Susendal og Varntresk oppvekstsenter hat til sammen hatt et underforbruk på kr 2,0 mill. Dette skyldes at elevene fra Susendal skole har gått på Hattfjelldal skole store deler av året grunnet lærermangel.

Næring og teknisk

Avdelingen har minimalt avvik mellom regulert budsjett og regnskap.

Investeringer

I utgangspunktet er det veldig små avvik i investeringsbudsjettet. Avvikene som har oppstått kommer av feil stipulering av periodisering.

Hovedoversikter

Her kommenteres vesentlige avvik mellom regnskapsført beløp og regulert budsjett i økonomisk oversikt drift og bevilgningsoversikt investering – A. Avvik på over 10 % på delsummer kommenteres.

Hattfjelldal kommunestyre har delegert til formannskap og administrasjonen å foreta budsjettreguleringer innen visse rammer. Slike budsjettreguleringer har blitt foretatt i 2023. Vi har forholdt oss til regulert budsjett som inkluderte disse reguleringene. Veilederen til budsjett- og regnskapsforskriften til kommuner har blitt oppdatert den 04.01.24. Denne oppdaterte veilederen har fått inn følgende presisering:

Kolonnene opprinnelig vedtatt årsbudsjett og regulert årsbudsjett skal kun inneholde beløp som kommunestyret selv har vedtatt, enten i opprinnelig budsjett eller ved senere budsjettreguleringer. Disponeringer som er foretatt underveis i budsjettåret av underordnet organ eller kommunedirektør etter fullmakt, er ikke budsjettreguleringer og skal ikke tas inn i de nevnte kolonnene.

Denne endringen i veilederen kom for sent til at vi kunne ta hensyn til den i 2023. Dette har ført til ekstra store avvik mellom regulert budsjett og regnskap i 2023.

Overføringer og tilskudd fra andre

Til sammen har vi mottatt overføringer og tilskudd fra andre på 19,0 mill kr mer enn budsjettet.

Refusjoner som gjelder prosjekter utgjør ca 2,0 mill kr. Dette er midler som mottas utenfra til bestemte formål. Hvis disse ikke brukes opp samme år som de mottas, avsettes de til fond til bruk neste år.

Ordinær drift har mottatt ca 17 mill mer i slike inntekter enn budsjettet.

Refusjon sykepenger og fødselspenger er ca 3,9 mill over budsjett.

Refusjoner fra staten er kr 5,1 mill høyere enn budsjettet. Tilskudd ressurskrevende tjenester er stipulert og inntektsført med 2,4 mill kr mer enn budsjettet. Tilskudd til samiskundervisning i skolen og veterinærtjenesten har også blitt en del høyere enn budsjettet.

Refusjon fra samarbeidende kommuner har ført til en inntekt på ca 3,6 mill kr over budsjett. Den største delen her er

samarbeidet med Grane kommune om IKT og veterinærtjenesten. Her har kostnadene og refusjonene vært langt over budsjett. Refusjon for gjesteelever ligger også her. Kompensasjon for merverdiavgift er altfor lavt budsjettet. Her er det et avvik på 2,5 mill. Dette avviket kommer også under overføringer og tilskudd til andre. Da med motsatt fortegn.

Brukerbetalinger

Brukerbetalinger sykehjemmet og legetjenester er underbudsjettet. Dette ble ikke fanget opp og justert i budsjettregulering. Brukerbetalinger for barnehage og SFO og skolemilk har også blitt en del høyere enn budsjettet.

Sosiale utgifter

Hattfjelldal kommune har hatt høyere lønnsutgifter enn budsjettet i 2023. Dette medfører økning også i sosiale utgifter.

Ekstra arbeidsgiveravgift som er ny i 2023, er ikke budsjettet med. Denne beløper seg til ca kr 250.000,-.

Premieavvik og differansen mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser balanseføres. Her har vi alltid beregnet arbeidsgiveravgift. Dette er budsjettet i 2023. Her har vi fått en presisering at det skal beregnes og utgiftsføres arbeidsgiveravgift bare når det blir en gjeld, ikke når det blir en fordring.

I 2023 ble både premieavviket og differansen mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser fordringer. Det er derfor ikke beregnet arbeidsgiveravgift her i regnskapet. Men i budsjettet er det her beregnet kr 0,7 mill. Dette fører til et vesentlig avvik.

Kjøp av varer og tjenester

Totalt på denne posten er det et avvik på 20,2 mill kr.

Prosjekter har et avvik på kr 5,2 mill. Disse har motpost på tilskudd, og er periodisert mot bundne fond i balansen.

Drift har et avvik på denne posten på 15,0 mill kr. Det er generelt overforbruk på en stor del av artene som ligger i denne gruppen. En generell prisstigning som har

vært langt over det man forventet på budsjetteringstidspunktet er nok en av årsakene til dette store overforbruket.

Ut over den generelle prisøkningen, er det noen spesielle årsaker som her må nevnes. Kjøp av tjenester fra andre ligger 9,4 mill kr over budsjett. Den viktigste årsaken til dette er at det har vært svært vanskelig å få besatt enkelte stillinger, spesielt leger, sykepleiere og helsefagarbeidere. Her har en måtte leie inn vikarer via vikarbyrå. Dette medfører betraktelig høyere kostnader enn å lønne egne ansatte. Annonsering og rekruttering ligger kr 1,1 mill kr over budsjett. Årsaken er den samme som til overforbruket på kjøp av tjenester.

Avgifter, gebyrer og lisenser har hatt budsjettoverskridelser på 1,9 mill kr, og kjøp av inventar, utstyr og maskiner på 1,4 mill kr.

Renteinntekter

Rentenivået har steget mer i 2023 enn det ble beregnet når siste budsjettregulering ble foretatt.

Gevinster og tap på finansielle instrumenter

Disse inntektene svinger over tid. Det kan være vanskelig å treffe med budsjettet. Siden oppstart i 2005 er det 3 år det har vært tap. Det var i 2008, 2011 og 2022. I 2023 ble det gevinst igjen. Gevinsten ble større enn beregnet når siste budsjettregulering for 2023 ble laget. 46 % av gevinsten for 2023 kom i november og desember.

Avsetninger til bundne driftsfond

Hattfjelldal kommune har hatt en del prosjekter i 2023. På noen av disse er det søkt og mottatt midler utenfra. En del av disse prosjektene er ikke slutført i 2023. Restmidlene er da avsatt til fond, for å kunne brukes til å slutføre prosjektene i 2024.

Kommunen har også mottatt gaver i 2023 som er avsatt på gavefond. Disse skal senere brukes til diverse formål bestemt av giverne.

Til sammen er det avsatt 4,2 mill kr mer til bundne driftsfond enn budsjettert.

Avsetninger til og bruk av disposisjonsfond

Hattfjelldal kommune hadde et merforbruk før strykninger på 8,7 mill kr. I henhold til reglene for årsavslutninger ble da avsetning til disposisjonsfond strøket. Deretter ble regnskapet saldert ved hjelp av bruk av disposisjonsfond.

Investeringer i varige driftsmidler

På slutten av 2023 ble det foretatt en budsjettregulering med overflytting av restmidler til 2024 på prosjekter som man regnet med ikke ville bli fullført i 2023. Her har man bommet litt når det gjelder periodiseringen av kostnadene.

Kompensasjon for merverdiavgift

Det ble budsjettert med momskompensasjon på alle investeringer. Noen av utredningene ble foretatt av egne ansatte. Her blir det ikke beregnet moms.

Salg av varige driftsmidler

Det er solgt tomteareal og et bolighus i 2023. Dette har ikke vært budsjettert.

Bruk av lån

Investeringsregnskapet hadde et udisponert resultat før strykninger på kr 1,7 mill. I henhold til reglene for årsavslutning, ble bruk av lån strøket med samme beløp.

Videreutlån

Videreutlån gjelder Startlånsordningen via Husbanken. Etterspørselen etter slike lån varierer veldig. Når vi tar opp lån fra Husbanken, står disse midlene tilgjengelig til vi har hatt nok søkere til å låne ut disse midlene videre. Det har ikke vært noen innvilgede lån i 2023.

Bruk av lån til videreutlån

Denne posten har sammenheng med forrige post. Her er beløpet vi bruker av midlene vi har lånt inn til å finansiere utlånet.

Avdrag på lån til videreutlån

Etter at det har vært stor pågang på å få startlån, ble det i 2022 tatt opp et nytt

startlån fra Husbanken til videre utlån. Etter det ble mottatt, har det vært minimal søkning på startlån. Vi har derfor mye større innlån enn utlån. Det har vært budsjettert med samme beløp på avdrag som mottatte avdrag.

Mottatte avdrag på videreutlån

10.15 Årsavslutningsdisposisjoner

Driftsregnskapet viste et merforbruk på kr 8.699.865,- før strykninger. Etter strykninger er driftsregnskapet oppgjort i balanse.

10.16 Langsiktig økonomisk utvikling

Befolkningsutviklingen i Hattfjelldal kommune er i likhet med mange andre småkommuner nedadgående. Antall sysselsatte med bosted Hattfjelldal har også blitt redusert de siste årene. Prognoser fra SSB tilsier at andelen eldre over 80 år vil øke, og andel yngre under 19 år vil synke i årene fremover.

Flere eldre med pleiebehov vil i utgangspunktet kreve økte økonomiske ressurser. Andelen av befolkningen i yrkesaktiv alder vil synke de neste 10 år, noe som vil redusere inntektsskattenivået. Kommunen vil i noen grad få kompensasjon for dette gjennom inntektsutjevningen i rammetilskudd fra staten. En ser ingen signaler på vesentlige endringer i statens overføringer på kort sikt. De siste årene har inntektene knyttet til konsesjonskraft variert veldig. Disse inntektene er svært usikre ettersom de påvirkes av strømprisen på tidspunktet for salg. Utsiktene for de nærmeste årene er heller ikke positiv. Det er usikkerhet rundt fremtidige inntekter fra eiendomsskatt. Maks skattesats når det gjelder hytter og hus er i 2020 redusert fra 7 til 5 promille. Denne satsen er ytterligere redusert til 4 promille i 2021.

Ekstraordinære avdrag på videreutlån er vanskelig å forutsi. Når lånetaker selger huset som er finansiert med slikt lån, må lånet betales ned i sin helhet. Noen ganger velger lånetaker å refinansiere ved å ta opp lån i bank. Mottatte avdrag ut over det vi betaler til Husbanken, blir brukt til utlån til andre lånetakere som tilfredsstiller kravene til å få slike lån.

Investeringsregnskapet viste et udisponert beløp på kr 1.735.275,- før strykninger. Etter strykninger er investeringsregnskapet oppgjort i balanse.

For å møte fremtidige økonomiske utfordringer vil det være nødvendig å ha fokus på teknologiutvikling i alle sektorer. En stor andel av kommunens utgifter er lønnsutgifter, og det må gjøres prioriteringer som ivaretar brukere av kommunale tjenester best mulig totalt sett. Å opprettholde et godt tjenestenivå innenfor de fremtidige inntektsrammer krever utgiftsreduksjoner innenfor alle rammeområder. Et bidrag til å redusere utgiftene er digitalisering og innovative løsninger i driften.

Langsiktig gjeld (eks pensjonsforpliktelser) har vært forholdsvis stabil de siste 10 år. Denne vil øke de nærmeste årene med de investeringene som er planlagt.

Når en ser bort fra ekstraordinære inntekter Hattfjelldal kommune har hatt i forbindelse med oppgjøret i etterkant av «Terra-saken», har driftsutgiftene vært på et for høyt nivå i forhold til driftsinntektene i mange år. På grunn av de nevnte ekstraordinære inntektene, har fondsmidler og likviditet blitt nok styrket til at driftsnivået har vært mulig å opprettholde. I 2019 fikk kommunen utbetalt kr 7,5 mill etter forlik med forsikringsselskapet AIG. Med denne utbetalingen ble det satt punktum i

Årsmelding 2023

«Terrasaken». I 2020 og 2021 har Hattfjelldal kommune greid å snu litt på denne trenden. Netto driftsresultat har blitt positivt selv uten disse inntektene. 2022 og 2023 har vært år med utfordringer i driften. Økte kostnader har ført til store negative netto driftsresultat. Denne utviklingen må vi snu. Våre reserver i form av fond, som vi har grei å bygge opp, er nå i ferd med å tømmes.

Forhold av makroøkonomisk karakter som har betydning for den økonomiske

utviklingen er hovedsakelig lønns- og prisstigning, og renteutvikling. Dagens situasjon, med krig i Ukraina, gjør at det er stor usikkerhet om økonomien framover. Det er forventet at renten har nådd toppen, og kommer til å flate ut. Blir krigen langvarig, kan den føre til mangel på energi og varer. Det er fare for at både lønnspress og høy inflasjon kan fortsette. I rammetilskuddet fra staten vil lønns- og prisveksten være tatt hensyn til slik at kommunen får helt eller delvis kompensasjon for dette.

